

Länsstyrelsen
Västra Götaland
Marja Fors
Lars-Olof Ramnelid

BESLUT
2024-02-07

Diarienummer
511-37915-2017

Sida
1(20)

Beslut om bildande av Örekilsälvens naturreservat i Munkedal kommun

Uppgifter om naturreservatet

Namn:	Örekilsälvens naturreservat
Naturvårdsregister-ID:	2048878
Areal (ha):	Cirka 195 hektar, varav 57 hektar vatten
Lägesbeskrivning:	Från Kärnsjöns utlopp, söderut till Gullmarsfjorden.
Markägarkategori:	Enskilt, bolag och kommun
Fastighets- och sakägare:	Enligt sakägarförteckning (bilaga 3)
Förvaltare:	Västkuststiftelsen
Natura 2000-beteckning:	SE0520163 och SE0520171

Beslut om bildande m.m.

Länsstyrelsen förklarar det område som avgränsats på kartorna i bilaga 1a-1c som naturreservat. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken.

Namnet ska vara Örekilsälvens naturreservat.

Beslutet riktar sig till allmänheten, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Länsstyrelsen fastställer skötselplanen enligt bilaga 3 för naturreservatets långsiktiga vård. Beslutet är fattat med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Länsstyrelsen har tidigare beslutat om följande områdesskydd som berör det nu bildade naturreservatet:

- Gullmars naturvårdsområde enligt 19 § naturvårdslagen den 31 mars 1983, dnr: 11.1211-203-80
- Örekilsälvens landskapsbildskydd enligt 19 § naturvårdslagen den 1 april 1971, dnr IIIR11-58-69 samt den 8 oktober 1974, dnr: 11.126-4588-73

Länsstyrelsen beslutar att dessa områdesskydd upphävs i markerade områden på kartan i bilaga 1d-1e när nu aktuellt beslut vunnit laga kraft.

Länsstyrelsen beslutar att Västkoststiftelsen ska vara förvaltare av naturreservatet. Beslutet är fattat med stöd av 21 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är följande:

- Att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer, närmare bestämt att bevara och återställa en naturlig älvsträcka med mycket höga limniska värden.
- Att vårda och bevara det mycket värdefulla lövskogsområdet längs älvdalen, där träddråder i strandzonen bevaras intakta.
- Att vårda och bevara värdekärnan för skyddsvärda träd i den norra delen av reservatet
- Att bevara de inom naturreservatet förekommande naturtyperna och arterna som ingår i EU:s nätverk av skyddsvärda områden, Natura 2000, i gynnsamt tillstånd.
- Att området ska fortsätta vara tillgängligt för allmänheten och fylla en viktig funktion för det rörliga friluftslivet.

Syftet ska uppnås genom följande:

- Huvuddelen av reservatet med dess flora och fauna i huvudsak lämnas till fri utveckling, dock tillåts ett extensivt bete i stora delar av reservatet.
- Ett fortsatt eller återupptaget bete i områden där hävdberoende naturvärden dominerar, där de trädklädda betesmarkerna och utvecklingsmarker kan restaureras och grova och vidkroniga träd röjas fram.
- Biotopvårdande åtgärder i stora delar av de områden där älvfåran är tydligt påverkad av flottledrensning. Kantzoner ska återställas och öppning av sidofåror utföras.
- Torps kraftstation med tillhörande damm rivs ut samtidigt som en ny miljöanpassad ersättningsdamm med låg fallhöjd byggs några hundra meter uppströms, strax utanför reservatsgränsen. Den nya dammen blir passerbar för förekommande fiskarter och annan fauna, upprätthåller vattennivån i Kärnsjön samt leder till en mjukare reglering av Örekilsälven genom att vattenkraftverksamheten upphör.
- Skog, mark och vatten skyddas mot åtgärder som kan påverka områdets mycket höga naturvärden negativt. Exempel på åtgärder som förbjuds är avverkning av skog, nyttillkommen reglering av vattnet, muddring annat än i farleden, täktverksamhet av olika slag och uppförande av byggnader, vägar med mera.

- Naturreservatet görs tillgängligt så att besökare kan utöva friluftsliv i värdefull natur och uppleva de naturtyper och skönhetsvärden som finns. Det ska finnas goda möjligheter att uppleva och få information om områdets typiska livsmiljöer och arter.

Kommentar till reservatets syfte

Bildandet av naturreservatet har grundats på förutsättningen att naturreservatet och det omgivande samhället ska kunna existera och utvecklas sida vid sida.

Beslut om föreskrifter

Länsstyrelsen beslutar att följande föreskrifter ska gälla i naturreservatet. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

A. Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden (7 kap. 5 § miljöbalken)

Inom naturreservatet är det förbjudet att göra följande:

1. Uppföra byggnad eller annan anläggning, eller ändra utformning eller användning av byggnad eller annan anläggning så att dess påverkan på området ökar. ^{*1}
 - *Förbudet gäller inte anläggning av brygga inom område markerat i kartan i bilaga 1h. Bryggor kan således anläggas inom det markerade området efter prövning enligt 11 kap MB samt eventuell prövning enligt 7 kap. MB.*
 - *Förbudet gäller heller inte anläggning av boj för akterförtöjning där båten förtöjs i en befintlig brygga.*
 - *Förbudet gäller heller inte stängsel och hägnad kring betesmark.*
2. Anordna upplag, fylla ut eller tippa massor. ^{*}
 - *Förbudet gäller inte tillfälliga upplag under kortare tid än ett år.*
3. Borra, spränga, gräva, schakta, muddra, eller påla. ^{*}
 - *Vid underhåll och reparation av befintliga bryggor som har tillkommit i laga ordning är det tillåtet att borra och påla.*
 - *Förbudet gäller heller inte grävning för täckdikning på åkermark markerad på kartor i bilagor 1i-1j.*
4. Påverka områdets hydrologi genom att dika, dikesrensa, dämna, avleda, omleda eller valla in.

¹ Föreskrifter och undantag till föreskrifter med stjärna (*) förklaras och motiveras mer ingående under rubriken Motivering och förtydligande av föreskrifter.

5. Använda vattendragen för vattenuttag med motordriven pumpanordning då vattenflödet underskrider 2 m³/sek. *
6. Utföra kulvertering eller rensning av älvfåran inklusive biflöden.
7. Vidta åtgärder för vattenkraftsutnyttjande.
8. Anlägga eller bedriva vattenbruk. *
9. Avverka, gallra, röja, ta bort, flytta eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, oavsett om de står upp eller ligger ner, på land eller i vatten.
 - *Förbudet gäller inte flytt av träd som fallit över tomtmark, åkermark, väg, vandringsled eller stig. Förbudet gäller inte heller flytt av fallet träd som dämmer Örekilsälven eller på annat sätt riskerar att skada kommunal infrastruktur eller privat egendom Trädet ska lämnas som död ved inne i reservatet.*
 - *Vid underhåll och reparation av befintliga byggnader, bryggor, avloppsanläggningar och andra anläggningar som har tillkommit i laga ordning får sly och buskar röjas i direkt anslutning till anläggningarna.*
 - *Vid underhåll av befintliga siktgator för jakt på fastighet Bråland 3:6 är det tillåtet att röja träd och buskar med en stamdiameter mindre än 10 cm.*
10. Så, plantera eller sätta ut arter från samtliga artgrupper.
11. Använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, kalk, eller gödsel på land eller i vatten.
12. Bedriva bete mellan 1 november och 15 april. *

Utan Länsstyrelsens tillstånd är det också förbjudet att göra följande:

13. Anlägga ledning. *
14. Ändra utformningen av vatten- eller avloppsanläggning så att dess påverkan på området förändras. *
15. Bekämpa invasiva främmande arter med metoder som är förbjudna enligt föreskrifterna A1-A12.*
16. Underhållsmuddra. *
17. Fälla lövträd med en stamdiameter över 15 cm i sidoområde inom ledningsgata. *
18. Anlägga stig, gång- cykel- eller ridväg.
19. Märka upp vandrings-, cykel- eller ridled.
20. Uppföra anordning för friluftslivet. *

Undantag

Föreskrifter enligt A ovan gäller inte i följande fall:

1. Vid genomförande av åtgärder som har tillstånd enligt någon av föreskrifterna A13-A20 gäller inte förbuden enligt A1-A12, om förbuden hindrar genomförandet.
2. När förvaltaren, eller den förvaltaren eller Länsstyrelsen utser, utför de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår under förpliktelseerna enligt 7 kap. 6 § miljöbalken i Länsstyrelsens beslut (se punkt B nedan). *
3. När förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, åtgärdar träd som förvaltaren bedömer utgör en påtaglig risk för skada på människor eller egendom. *
4. För räddningstjänst, sjukvårdstjänst eller polis i samband med utryckning eller verksamhetsutövning.
5. Vid reparation, underhåll, trädsäkring och ombyggnad av luftledning, mark- och sjökabel i befintlig sträckning gäller inte föreskrifterna A2, A3 och A9. För avverkning av träd över 15 cm i stamdiameter gäller dock tillståndsplikt i en ledningsgatas sidoområden, se A17. Beskärda träd i sidoområden får fortsätta beskäras men inte avverkas. Markskador ska vid åtgärder om möjligt undvikas, men uppkommer markskador ska de repareras.
6. Vid reparation och underhåll av befintliga vägar, järnvägar och vägbroar.
7. Vid normalt jordbruk på åkermark markerad i kartor i bilagor 1i-1j får marken plöjas; uthängande grenar kapas och flyttas; täckdiken underhållas; befintliga diken rensas; kalk eller gödsel användas; normal åkergröda sås eller sätts ut. Undantaget gäller inte sådd och plantering av energiskog, julgranar eller andra träd.
8. Vid normalt underhåll eller reparation av befintlig avloppsanläggning som tillkommit i laga ordning, inklusive utbyte av anläggningsdelar, under förutsättning att redan ianspråktaget område kan användas.

Föreskriftsområden med särskilda föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden (7 kap. 5 § miljöbalken):

Inom föreskriftsområde 1 (se bilaga 1f) gäller tillståndsplikt i stället för förbud avseende följande föreskrifter enligt A. Övriga A-föreskrifter berörs inte av dessa undantag.

Inom föreskriftsområde 1 är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd göra följande:

1. Fylla ut eller tippa massor (Föreskrift A2).
2. Borra, spränga, gräva, schakta, muddra eller påla (Föreskrift A3).
3. Påverka områdets hydrologi genom att dika, dikesrensa, dämna, avleda, omleda eller valla in (Föreskrift A4).

4. Avverka, gallra, röja, ta bort, flytta eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, oavsett om de står upp eller ligger ner, på land eller i vatten (Föreskrift A9).

Inom föreskriftsområde 2 (se bilaga 1g) gäller tillståndsplikt i stället för förbud avseende följande föreskrifter enligt A. Övriga A-föreskrifter berörs inte av dessa undantag.

Inom föreskriftsområde 2 är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd göra följande:

1. Fylla ut eller tippa massor (Föreskrift A2).
2. Borra, gräva, eller schakta (Föreskrift A3).
3. Påverka områdets hydrologi genom att dika, dikesrensa, dämna, avleda, omleda eller valla in (Föreskrift A4).
4. Avverka, gallra, röja, ta bort, flytta eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, avsett om de står upp eller ligger ner, på land eller i vatten (Föreskrift A9).

Inom föreskriftsområde 3 (se bilaga 1h) gäller tillståndsplikt i stället för förbud avseende följande föreskrifter enligt A. Vidare följer undantag till föreskrifter enligt A. Övriga A-föreskrifter berörs inte av dessa undantag.

Inom föreskriftsområde 3 är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd göra följande:

1. Uppföra byggnad eller annan anläggning, eller ändra utformning eller användning av byggnad eller annan anläggning så att dess påverkan på området ökar (Föreskrift A1). *Gällande befintliga byggnader se vidare under undantag.*
2. Fylla ut eller tippa massor (Föreskrift A2).
3. Borra, gräva, schakta eller påla (Föreskrift A3).

Undantag till A-föreskrifter som gäller inom föreskriftsområdet

Föreskrifter enligt A gäller inte i följande fall i föreskriftsområde 3:

1. Föreskrift A1 gäller inte vid reparation eller mindre ändring av befintlig byggnad som inte kräver bygglov och som har tillkommit i laga ordning, (jämför 9 kap. 4b § PBL).

B. Föreskrifter om förpliktelser att tåla intrång (7 kap. 6 § miljöbalken)

Detta avser hela naturreservatet där inget annat anges.

Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt ska tåla att följande åtgärder genomförs för att tillgodose syftet med naturreservatet:

1. Naturreservatet märks ut i terrängen.

2. Informationsskyltar sätts upp och underhålls.
3. Vandringsleder anläggs, markeras och underhålls enligt kartan i bilagorna 1k-1l.
4. Vindskydd, toaletter och parkeringsplatser anläggs och underhålls enligt kartan i bilagorna 1k-1l. Vid vindskyddet i Borgmästarbruket får även eldplats och bänkbord anläggas.
5. Utsiktsplats med tillhörande trappor, skyddsstaket och bänkbord anläggs och underhålls vid Brålandsfallet,
6. Gångbron över Örekilsälven vid Brålandsfallet byts ut/renoveras
7. Vedförråd sätts ut nära entréerna vid Folkets park, Brålandsfallet och Borgmästarbruket
8. Träd som utgör en risk för skada på friluftsanordningar, fornlämningar eller kulturlämningar fälls eller beskärs. Träd som har fallit över, eller utgör hinder vid, friluftsanordningar, fornlämningar eller kulturlämningar får flyttas.
9. Limniska livsmiljöer restaureras i Örekilsälven. Detta inkluderar att Torps kraftstation med tillhörande damm rivs ut, rensande vattendragssträckor återställs och återmeandras, sidofåror öppnas, vandringshinder tas bort, bäverdammar rivs och död ved läggs i vattnet.
10. Kantzoner intill älven återställs/restaureras genom övertäckning av krossten med jordmassor som till sin sammansättning möjliggör återetablering av naturligt förekommande örter och träd.
11. Naturvårdsinriktad skötsel av ädellövskog och/eller enstaka träd genomförs. Detta inkluderar röjning, beskärning, plockhuggning, tillskapande av död ved, veteranisering, utsättning av mulmholkar och stödplantering av ädellövträd.
12. Gran och annan igenväxningsvegetation röjes eller gallras.
13. Trädklädd betesmark restaureras inom de områden som är markerade på kartan i bilagorna 1m-1n. Detta inkluderar avverkning, stubbfräsning, tuvfräsning, bränning och betesdrift med tillhörande åtgärder inklusive uppsättning och underhåll av stängsel.
14. Enstaka mindre träd och buskar som utgör hinder för sportfisket vid befintliga sportfiskepooler röjes.
15. Träd som faller ut i älvfåran och utgör hinder för sportfisket flyttas. Trädet dras i första hand parallellt med strandkanten.
16. Betesdrift, med tillhörande åtgärder inklusive uppsättning och underhåll av stängsel och stängselgenomgångar.
17. Åtgärder för att hålla åkermark öppen.
18. Bekämpning av invasiva främmande arter.

19. Undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

C. Ordningsföreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet (7 kap. 30 § miljöbalken och 22 § förordningen [1998:1252] om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.)

Inom naturreservatet är det förbjudet att göra följande:

1. Ta bort eller på annat sätt skada döda träd eller buskar, oavsett om de står upp eller ligger ner.
2. Ha hund okopplad.

Förbudet gäller inte i samband med skötsel av naturreservatet, jakt eller eftersök av skadat vilt.

3. Parkera motordrivet fordon, husvagn, eller liknande utanför anvisade parkeringsplatser.
4. Använda skrapa, kratta eller andra redskap så att de skadar havsbotten eller sjöbotten.
5. Sätta ut förtöjningsboj på ny plats.
6. Plocka mer än enstaka musslor eller alger.

Utan Länsstyrelsens tillstånd är det också förbjudet att göra följande:

7. Genomföra vetenskapliga marina undersökningar som innebär insamling av marina arter.

Undantag

Ordningsföreskrifter enligt C ovan gäller inte i följande fall:

1. När förvaltaren, eller den förvaltaren utser, utför de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår under förpliktelserna enligt 7 kap. 6 § miljöbalken i Länsstyrelsens beslut (se punkt B ovan).
2. När Länsstyrelsen, eller den Länsstyrelsen utser, genomför naturinventeringar, vilka även kan innebära insamling av arter i vetenskapligt syfte.
3. För räddningstjänst, sjukvårdstjänst eller polis i samband med utryckning eller verksamhetsutövning.

Länsstyrelsens bedömning och motivering

Skälen för beslutet

Örekilsälven är västkustens största vattendrag norr om Göta älv. Den nio kilometer långa sträckan, från dammen i Kärnsjöns utlopp ner till utloppet i Saltkällefjorden, är fri från utbyggnad av vattenkraft, och består till stora delar av strömmande och forsande sträckor. Eftersom Naturvårdsverket 2021 förvärvade kraftstationen vid Kärnsjöns utlopp för att kunna riva ut den, kommer även den sista indämda forssträckan att frigöras och ingå i reservatet. Vandrande fisk kan därefter ta sig fritt både uppströms och nedströms i vattensystemet. Älvsträckan, inklusive en del av Munkedalsälven, hyser en stor och genetiskt unik laxstam och utgör ett viktigt reproduktionsområde för havsöring. Äl förekommer rikligt och både färna och havsnejonöga har påträffats i älven. Även den lägre bottenfaunan är rik och skyddsvärd. Örekilsälven är en av de fem laxåar längs västkusten som av Havs- och Vattenmyndigheten bedöms ha både mycket god bestandsstorlek och hög genetisk ursprunglighet och den klassas som ”nationellt särskilt värdefull” för såväl naturvård som fiske i den nationella strategin för miljömålet Levande sjöar och vattendrag. Örekilsälven är ett av de fiskvatten som enligt Naturvårdsverkets författningssamling ska skyddas enligt förordningen (2001:554) om miljökvalitetsnormer för fisk- och musselvatten.

Örekilsälvens dalgång utgörs i det aktuella området av ett stort och sammanhängande lövskogsområde med mycket höga naturvärden och hög ädellövsandel. Den stora andelen gråal i området är också anmärkningsvärd. Närmast älven finns många områden med klibbalsbevuxen översvämningsskog med mycket höga naturvärden. Delar av naturreservatet är betespräglad och hyser bland annat mycket grova hagmarksträd, främst ek. Av den ingående skogsmarken är merparten klassad som nyckelbiotop och/eller som objekt av högsta klass i ädellövskogsinventeringen.

Älvsträckan tillsammans med omgivande dalsidor är i sin helhet av riksintresse för naturvärden och området är utpekad Natura 2000-område (SE0520163, SE0520171). I natura 2000-området för Örekilsälven ingår följande naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet.

- 3210 – Större vattendrag
- 8220 – Silikatbranter
- 9080 – Lövsumpskog
- 9180 – Ädellövskog i branter
- 9190 – Näringsfattig ekskog
- 91E0 – Svämlövskog
- 1106 – Lax (i sötvatten), *Salmo salar*

Det finns även utvecklingsmark till Trädklädd betesmark (9070) som med skötselåtgärder och restaurering bedöms ha goda möjligheter att utvecklas till fullgod naturanaturtyp.

I natura 2000-området för Gullmarsfjorden ingår följande naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet i föreslaget området för naturreservat:

- 1130 – Estuarier

Örekilsälven med dess dalgång nyttjas frekvent av det rörliga friluftslivet med vandringsleder så som Bohusleden samt paddling. Speciellt är sportfisket mycket utbrett längs älven med ett flertal anordningar för fisket.

Sammantaget anser Länsstyrelsen att områdets naturvärden och rekreationsvärden är mycket höga och att det är angeläget att dessa bevaras samt att de kan utvecklas i samexistens med näringsliv och andra samhällsintressen i reservatets omgivning.

Motivering av beslutet

Örekilsälven är en av Västsveriges viktigaste älvar när det gäller reproduktion av ursprunglig, älvegen (lokal stam) atlantlax och hyser mycket goda biotoper för denna och andra strömlevande arter. Vattenmiljön kan väsentligen påverkas negativt genom till exempel:

- Utbyggnad av vattenregleringsverksamhet såsom vattenkraft eller större vattenuttag
- Avverkning av anslutande skog eller trädbårder i form av ekologiskt funktionella kantzoner
- Stabilitetshöjande åtgärder i strandkanten så som schaktning eller anläggande av erosionsskydd och tryckbankar.
- Grävning, schaktning, muddring eller rensning i strandzonen eller i botten.
- Utsläpp eller läckage av näringsämnen eller på annat sätt giftiga ämnen.

Förutom limniska naturvärden finns även höga naturvärden i den stora och sammanhängande lövskogen utmed ravinbranterna som omger Örekilsälven. Skogsmiljöerna kan väsentligen påverkas negativt genom till exempel:

- Avverkning av enstaka träd såväl som hela trädbestånd.
- Borttagning eller upparbetning av döda träd eller delar av träd.
- Alla typer av exploatering som påverkar lerbranterna.

Länsstyrelsen bedömer att bildande av naturreservat är det bästa alternativet för att på lång sikt trygga och utveckla områdets höga naturvärden och rekreationsvärden. Andra former av formellt skydd, såsom biotopskydd eller naturvårdsavtal, är möjliga alternativ, men framstår som mindre lämpliga i detta fall på grund av områdets storlek, mångformighet och behov av naturvårdande skötsel.

Skyddet av områdets prioriterade bevarandevärden uppnås genom att dalgångens lövskogs- och vattenmiljöer skyddas mot skogsbruksåtgärder, utbyggnad av vattenkraft, exploatering med mera. Detta kommer till stor del att ske genom bildande av naturreservat. Reservatsbildning underlättar dessutom genomförandet av den naturvårdsinriktade skötseln som krävs för att skapa, bevara och återställa vissa naturvärden. Det finns behov av restaureringsåtgärder i vattendraget, dels genom utrivning av Torps kraftstation för att minska regleringspåverkan, dels genom återställande av flottledsrensade och stabilitetsåtgärdade sträckor. Genom reservatsbildning ges även möjlighet att restaurera trädklädda betesmarker och återuppta betesdriften i området samt att utveckla friluftslivsvärdet, bland annat genom att rusta upp vandringslederna.

De befintliga områdesskydd och bestämmelser som finns inom området i form av bland annat strandskydd, landskapsbildskydd, Gullmarns naturvårdsområde och Natura 2000-områdena Örekilsälven och Gullmarn innebär redan restriktioner i

markanvändningen. Genom reservatsbildningen tydliggörs dessa restriktioner samtidigt som möjligheter ges till ekonomisk ersättning till markägare och övriga sakägare inom naturreservatet. Naturreservatets föreskrifter är utformade så att syftet med naturreservatet ska uppnås. När naturreservatet vinner laga kraft upphävs de delar av landskapsbildskyddet och naturvårdsområdet som överlappar med naturreservatet. Naturreservatets bestämmelser överensstämmer med eller stärker de bestämmelser som anges i de två andra områdesskydden. På så sätt försvagas inte redan befintligt skyddade områden, medan naturreservatet inte går längre än vad som krävs för att naturvärden ska bevaras.

Naturreservatet utgör ett led i arbetet med att uppnå det av riksdagen antagna miljömålen 'Levande skogar', 'Levande sjöar och vattendrag', 'Ett rikt växt- och djurliv' och 'Hav i balans samt levande kust och skärgård'

Befintliga verksamheter och markanvändning i närområdet

I och i anslutning till naturreservatet finns ett flertal anläggningar av betydelse för samhällsutvecklingen, såsom vägar, järnvägar, väg- och järnvägsbroar, kraftledningar, industrier, reningsverk och bostäder. Avgränsningen av naturreservatet har gjorts efter en noggrann avvägning mellan naturvärdena och omkringliggande allmänna och angelägna samhällsintressen. Länsstyrelsen bedömer att nuvarande avgränsning är tillräcklig för att säkra områdets naturvärden och friluftsvärden samtidigt som den tillgodoser att övrig samhällsutveckling inte äventyras.

För att inte omöjliggöra ett underhålls- och säkerhetsarbete rörande samhällsviktiga anläggningar har vissa åtgärder som normalt är förbjudna i naturreservatet i stället undantagits reservatets föreskrifter eller försetts med tillståndsprövning. Meningen är att reservatsföreskrifterna inte ska inskränka markanvändningen mer än vad som behövs för att uppfylla de natur- och friluftsvärden som reservatet syftar till att bevara och utveckla.

Motivering till upphävning av beslut

I samband med bildandet av naturreservatet upphävs också de delar av Gullmarns naturvårdsområde och landskapsbildskyddet som överlappar det nya naturreservatet. Även mindre isolerade områden med landskapsbildskydd utanför naturreservatet upphävs i detta beslut, se kartor i bilagor 1d och 1e. Skälen till att de gamla områdesskydden upphävs är att man med naturreservatets beslut också skyddar det som var ämnat att skydda med naturvårdsområdet samt landskapsbildskyddet. Naturreservatets skydd kan som lägst anses vara likvärdigt de gamla skydden, men på flera punkter har naturreservatet också stärkt skyddet.

Landskapsbildskyddet bildades ursprungligen för att behålla den värdefulla landskapsbild som Örekilsälvens dalgång som helhet utgör. När nu den absoluta merparten av detta skydd hamnar inom det nybildade reservatet saknas skäl att bibehålla landskapsbildskyddet inom de små, isolerade öar som blir kvar utanför reservatet, och som var och en för sig bedöms sakna naturvärden samt bedöms sakna motiv och syfte med skyddet för landskapsbilden. I delar av dessa ytor kvarstår även strandskyddet som ett stöd mot omfattande exploatering.

Den isolerade del av naturvårdsområdet som kvarstår utanför naturreservatets gräns är mark som är ianspråktagen av båthamnen och där det saknas handlingar som visar att denna exploatering skett med tillstånd enligt föreskrifterna för området.

Motivering och förtydligande av föreskrifter

Föreskrift A1: Byggnader eller andra anläggningar som avses i föreskriften kan till exempel vara hus, bryggor, bojar, vägar, parkeringsplatser, master, torn, vindskydd eller stängsel och hägnader. Undantag till föreskriften finns skrivet i direkt anslutning till föreskriften. Gällande stängsel eller hägnader får dessa inte utgöra ett väsentligt hinder för det rörliga friluftslivet. Där stängsel korsar stig ska stängselgenomgång finnas. Befintliga bryggor som anlades innan naturreservatet bildades får vara kvar och underhållas utan hinder från reservatets föreskrifter under förutsättning att de är lagligt uppförda. Länsstyrelsen har inom arbetet med naturreservatet inte utrett om dessa har tillkommit i laga ordning.

Föreskrift A2: I begreppet upplag ingår förutom upplag för exempelvis jordbrukets behov även upplag av båtar. För att inte hindra vinterförvaring av båt på land finns undantaget att tillfälliga upplag under kortare tid än ett år är tillåtet.

Föreskrift A5: Föreskriften bygger på Havs- och Vattenmyndighetens PM ”Miljöeffekter i ytvatten av vattenuttag” (2017-06-22) och är ämnad att motverka uttorkning av värdefulla reproduktionsområden, förhöjda vattentemperaturer och syrgasbrist.

Föreskrift A8: Vattenbruk kan bidra med betydande utsläpp av näringsämnen och verka avhållande för det rörliga friluftslivet. För att värna undervattensmiljön och framkomligheten för det rörliga friluftslivet förbjuds därför alla former av vattenbruk.

Föreskrift A12: På grund av områdets ostabila marker med leriga branter ser vi behov av att betesdrift förbjuds mellan 1 november och 15 april. Med vinterbete finns risk att de känsliga markerna trampas sönder under den fuktigare perioden på året.

Föreskrift A13: Ledningar ingår i begreppet anläggningar (föreskrift A1) men är i Örekilsälvens naturreservat försedda med tillståndsplikt enligt föreskrift A13 för att inte hindra viktig infrastruktur. Det innebär att tillstånd ska sökas för att anlägga till exempel mark- eller luftledningar, kablar eller rör för till exempel vatten, avlopp, fiber och el. Det innebär också att tillstånd ska sökas för att gräva ned befintliga luftledningar.

Föreskrift A14: Tillstånd behövs inte för reparation eller normalt underhåll av befintlig anläggning, inklusive utbyte av anläggningsdelar, under förutsättning att redan ianspråktaget område kan användas. Se undantag A8 och A10.

Föreskrift A15: Att bekämpa invasiva främmande arter är markägarens ansvar och något som ska göras (även inom reservat). Fel metod kan dock skada andra värden inom reservatet och åtgärden är därför tillståndspliktig. Tillstånd kan komma med villkor som exempelvis hur åtgärden får utföras, var de får utföras, med vilka metoder och när på året.

Föreskrift A16: Med underhållsmuddring menas att muddra befintliga muddrade områden (som har slammat igen) till det djup och läge som anges i gällande tillstånd. Vid muddring utan tidigare tillstånd krävs dispens från reservatets föreskrifter enligt förbud i föreskrift A3.

Föreskrift A17: Tillståndsprövningen vad gäller avverkning i sidoområdena inom en ledningsgata är tillkommen för att styra åtgärderna till beskärning av ledningsshotande naturvärdesträd i stället för avverkning.

Föreskrift A20: Med anordning för friluftslivet menas mindre byggen så som grillplatser, sittbänkar, bänkbord, spänger med mera. Större byggen så som vindskydd, broar eller bryggor hanteras i föreskrift A1.

Undantag A3: Detta undantag till föreskrift A9 innebär inte att förvaltaren är skyldig att inventera om det finns riskträd i området. Däremot har de möjlighet att åtgärda träd som de själva upptäcker eller en markägare eller annan enskild påtalar. Förvaltaren behöver då också markägarens godkännande att göra det. Den som upptäcker ett riskträd som den anser ska åtgärdas ska kontakta förvaltaren. Förvaltaren bedömer då om trädet behöver tas ner eller åtgärdas på annat sätt. Om förvaltaren inte bedömer att trädet behöver åtgärdas återstår möjligheten för markägaren att söka dispens från föreskriften. Om träd utgör en akut fara och det inte finns tid för att kontakta förvaltaren innan de fälls, kan de fällas. Dispensansökan ska då lämnas in i efterhand tillsammans med lämplig dokumentation av hur det såg ut innan trädet fälldes till exempel genom foto(dokumentation).

Undantag A5: Ledningsgatans skogsgata kan ses som ett redan ianspråktaget område för energiändamål där naturreservatet inte ska förhindra den pågående verksamheten. Det hindrar inte att buskar och annan växtlighet, som inte riskerar att växa upp i ledningarna, i många fall bör få vara kvar. Tillståndsprövningen vad gäller avverkning i sidoområdena inom en ledningsgata är tillkommen för att styra åtgärderna till beskärning av ledningsshotande naturvärdesträd i stället för avverkning (jämför föreskrift A 17).

Föreskrift B6: Åtgärderna som omfattas av föreskrift B6 kommer till stora delar att genomföras inom ramen för projekt där ansökan redan lämnats in till Mark- och miljödomstolen. Utrivningen av Torps kraftstation samordnas av Naturvårdsverket medan Munkedals kommun är ansvarig för biotoprestaureringen. Dessa provningar kommer att beakta även eventuella negativa effekter av restaureringsåtgärderna på värdefulla habitat, så som transportvägar ned till älven och risker för grumling. Det finns därför ingen anledning att pröva åtgärderna utifrån reservatsföreskrifterna när naturreservatet vunnit laga kraft, utan domarna från Mark- och miljödomstolen gäller fullt ut.

Föreskrift B6 ger också rättighet att fortsätta genomföra restaureringsåtgärder i älven även när ovan nämnda projekt slutförts, under förutsättning att sådana är biologiskt motiverade. Notera att utförare ska vara förvaltaren eller utses av förvaltaren eller Länsstyrelsen (undantag 2 till A-föreskrifterna). I rättigheterna ingår då också att ta ner mindre träd och buskar för att komma ner till älven och kunna utföra restaureringsåtgärderna. Transportvägar eller upplagsplatser får dock inte skada andra värdefulla naturtyper eller arter inom reservatet. Eventuella markskador ska åtgärdas.

Föreskriftsområden

Föreskriftsområde 1 är beläget inom gällande detaljplan inom del som inte får bebyggas. Arctic Paper AB har planer att bygga en lagerbyggnad strax utanför det blivande reservatsområdet där en fotbollsplan nu är belägen. Byggnationen berör inte direkt reservatsområdet men de geotekniska förutsättningarna är oklara varför

det är ovisst om stabilitetsåtgärder kan bli nödvändiga inom skyddat område. Därutöver skapar Munkedalsälven kantererosion mot den norra älvstranden vilket också kan leda till stabilitetsproblem på lång sikt. Exempel på åtgärder som kan bli aktuella över tid är erosionsskydd i den del som finns runt befintlig järnvägsbro och den del som gränsar mot allmän väg, samt avledning av vatten (dag-/dräneringsvatten) vid byggnation på detaljplanen utanför reservatsområdet.

Naturvärdena i de delar av reservatet som går upp i Munkedalsälven och gränsar mot Arctic Papers fastigheter är i första hand kopplade till vattenmiljöerna varför vissa intrång kan accepteras i kantzonerna i enlighet med föreskriftområdets särskilda föreskrifter. Eventuellt nödvändiga stabilitetsåtgärder enligt ovan måste utföras på skonsammast möjliga vis inkluderande att även rimliga åtgärder utanför naturreservatet prövas. Sammantaget anser Länsstyrelsen att det normala dispenskravet för schaktning, utfyllnad med mera kan mildras till att motsvarande åtgärder endast kräver tillstånd från Länsstyrelsen. I detta tillståndsförfarande kan lämpliga skadeförebyggande naturvårdsåtgärder föreskrivas.

Föreskriftsområde 2 är beläget strax norr om Risvarp. Reservatsgränsen är dragen mot en traktorväg som leder upp för en brant till betesmarken belägen på Risvarp. Vägen ligger utanför naturreservatet. Mellan vägen och älven finns ett brant område bevuxen av främst lövträd. Vägen är den enda som leder till betesmarken och andra alternativa dragningar av vägar hindras av befintliga hinder, så som järnvägen i väster, svår terräng samt älven i öster och söder. I området finns det risk för skred. Eftersom vägen behövs för ett fortsatt brukande av betesmarken finns motiv till vissa lättnader av föreskrifter för att kunna reparera och säkra upp vägen och trygga det fortsatta brukandet av området. Inom föreskriftområdet anser Länsstyrelsen att det normala dispenskravet för de föreslagna föreskrifterna kan mildras till att motsvarande åtgärder endast kräver tillstånd från Länsstyrelsen. I detta tillståndsförfarande kan lämpliga skadeförebyggande naturvårdsåtgärder föreskrivas.

Föreskriftområdet 3 innefattar Saltkälleholmen, Lenas holme samt delar av Munkedal hamn. Naturreservatet gränsar till Munkedals hamn där Munkedal Skog AB har långtgående planer på att utveckla möjligheter till havsnära boende på den mark bolaget äger. Bolaget vill också skapa plats för friluftsliv kopplade till olika verksamheter på land och i vatten samt även kombinera verksamheter och boende till levande kreativa miljöer. Bostäderna planeras att få ett läge intill vatten med tillgång till gångstråk utmed vattnet. Inom föreskriftsområdet gäller tillståndsplikt i stället för förbud avseende anläggande av vägar och stigar. Naturreservatets gräns och föreskrifter har anpassats till befintligt Natura 2000-område och naturvårdsområde.

På Saltkälleholmen finns idag ett hus, med flera förvaringshus/skjul samt bryggor och båtuppläggningsplatser. Till ön tar man sig via en gångbro från Munkedal hamn över en sidofåra av älven. Det finns ett behov av att styra upp nyttjandet av ön för bryggor och båtuppläggningar som idag finns på både västra och östra sidan av Saltkälleholmen. Alsvämlövskogen på öns nordvästra, västra och södra sida bedöms ha naturvärde och ska således undantas från verksamhet som innebär att träd avverkas för att till exempel öppna upp för bryggor och båtuppläggning. Befintliga bryggor på öns västra sida ska tas bort efter beslutet vunnit laga kraft. Undantag på högst 5 år gäller för de äldre båt- och bryggägare som har svårt att genomföra arbetet som krävs vid rivning av befintliga bryggor eller flytt av båtar. Genom undantag till föreskrift A1 hänvisas markägarna till den del av ön där

naturvärden inte hotas av verksamheten. Nya bryggor är endast undantagna föreskriften A1 inom området som är markerat i kartan i bilaga 1h. Bryggor kan således anläggas i det markerade området efter prövning enligt 11 kap MB samt eventuell prövning enligt 7 kap. MB.

Föreskrifter gällande byggande, schaktning och ledningsdragning ska motsvara föreskrifter från naturvårdsområdet, varför dessa verksamheter försetts med tillståndsplikt i naturreservatets beslut. Länsstyrelsen bedömer att reservatet därmed inte medför någon skärpning av den prövning som ändå måste ske utifrån de ekologiska behov som finns hos Natura 2000-områdenas utpekade naturtyper och arter samt det befintliga naturvårdsområdets föreskrifter.

Konsekvensutredning

Länsstyrelsen bedömer att det saknas skäl för konsekvensutredning av regelgivning, eftersom de föreslagna ordningsföreskrifterna enligt C innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser. Detta enligt vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Beslutets förenlighet med bland annat riksintressen, planer och områdesbestämmelser

Riksintressen med mera

Naturreservatet omfattas helt eller delvis av följande riksintressen; riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6§ miljöbalken, riksintresse för friluftslivet enligt 3 kap. 6§ miljöbalken, riksintresse för Natura 2000 enligt 4 kap. 8§, riksintresse för högexploaterad kust enligt 4 kap. 4§ miljöbalken, riksintresse för kulturmiljövård enligt 3 kap. 6§ samt riksintresse för yrkesfiske, kust.

Naturreservatet ingår i Länsstyrelsens värdetrakter för skog, Örekilsälven-Munkedal. Norra delen av reservatet, från Bråland och norrut, ingår även i regionalt värdefullt odlingslandskap, Torp-Bråland. I den nordligaste delen vid Torp finns en utpekad värdekärna för skyddsvärda träd.

Örekilsälven (nedströms Kärnsjön) är klassad som nationellt särskilt värdefull i den nationella strategin för miljömålet Levande sjöar och vattendrag, delmål 1. Klassningen gäller både naturvård och fiske. Området norr om Munkedal/Hede är också klassat som nationellt särskilt värdefullt utifrån kulturhistoriskt bevarande enligt RAÄ.

Kommunal översiktsplan med mera

Större delen av reservatsområdet är i Munkedals kommuns översiktsplan 2018 betecknat som ett område med Naturvärdesklass I och II (nationellt respektive regionalt intresse). Särskilt höga värden har området norr om Munkedals tätort. Ytterligare några delar bedöms ha Naturvärdesklass III (lokalt intresse).

Vidare har dalgången norr om tätorten ett värdefullt odlingslandskap med natur- och kulturvärden, enligt översiktsplanen. Planen pekar även ut områdena Torp-Bråland och Munkedals hamn som värdefulla kulturmiljöer, även upptagna i kulturminnevårdsprogrammet.

När det gäller utvecklingsområden för Munkedals tätort står naturreservatet i överensstämmelse med översiktsplanen så när som på delar av området vid Munkedals hamn, innefattande bland annat Saltkälleholmen. Översiktsplanen anger här ”område för utveckling av bostäder”. Eftersom reservatet överensstämmer med befintligt Natura 2000-område bedöms dock området redan vara ianspråktaget för naturvård vilket betyder att ny bebyggelse inte är aktuell.

I övrigt finns planer på bebyggelse i angränsande områden till reservatet vid Möe, där närheten till reservatet visas hänsyn genom skyddszoner. Angränsande till reservatet vid Bråland finns en detaljplan för campingverksamhet.

I de delar av naturreservatet som ansluter till tätorten finns detaljplanelagda områden som delvis överlappar med reservatet. I samtliga fall avser det mark som i planerna betecknats som parkmiljö, öppen plats eller områden som inte ska bebyggas.

Länsstyrelsen bedömer därför att naturreservatet stämmer överens med hushållningsbestämmelserna för mark- och vattenområden enligt 3 och 4 kap. miljöbalken och med den för området gällande översiktsplanen.

Övriga områdesbestämmelser

Inre delen av Saltkällefjorden omfattas av fredningsområde för olika fiskarter bland annat lax och öring, enligt FIFS 2004:36, detta fredningsområde sträcker sig även några hundra meter upp i Örekilsälven. I reservatet finns ett fiskevårdsområde, Nedre Örekilsälvens fiskevårdsområde (Dnr: 2711-6461-90). Örekilsälven omfattas av strandskyddsbestämmelser och det strandskyddade området inkluderar i stort sett hela naturreservatet. I stort (med mindre avvikelser) sammanfaller naturreservatet med det område som är utpekad som Natura 2000-område. En justering av Natura 2000-områdets gränser kommer att föreslås till regeringen, så att delar av Natura 2000-området som ligger utanför naturreservatets gräns upphävs. Det gäller framför allt landytor. Förslaget om gränsändring av Natura 2000-området kommer skickas till regeringen nästa gång vi får möjlighet att föreslå förändringar. Fram tills regeringsbeslut gäller den befintliga Natura 2000-gränsen.

Intresseprövning

Länsstyrelsen bedömer att områdets värden bäst ges ett långsiktigt skydd genom att bilda naturreservat. Föreskrifterna är anpassade till naturreservatets syften. Vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen enligt 7 kap. 25 § miljöbalken bedömer Länsstyrelsen att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Upplysningar

Vattenföring

Flödesuppgifter finns tillgängliga via ”Örekilsälvens laxfiskes” hemsida.

Dispens från föreskrifterna

Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen medge dispens från föreskrifterna för naturreservatet. Dispens får dock inte lämnas för åtgärder som strider mot syftet

med naturreservatet. Om det finns synnerliga skäl får Länsstyrelsen helt eller delvis upphäva beslutet om naturreservatet (7 kap. 7 och 26 §§ miljöbalken).

Skogsvårdslagen

Bestämmelser enligt skogsvårdslagen, skogsvårdsförordningen (1993:1096) eller Skogsstyrelsens föreskrifter gäller inte om dessa strider mot föreskrifterna för naturreservatet. Detta framgår av 4 § skogsvårdslagen (1979:429).

Annan lagstiftning gäller

Vid sidan av föreskrifterna för naturreservatet gäller annan lagstiftning, till exempel följande:

- Miljöbalkens bestämmelser om Natura 2000, strandskydd, generella biotopskydd och vattenverksamhet.
- Bestämmelser om artskydd enligt miljöbalken och artskyddsförordningen, till exempel fridlysningsbestämmelser.
- Fiskebestämmelser i Havs- och vattenmyndighetens författningssamling.
- Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten (HVMFS 2019:25).
- Länsstyrelsen i Västra Götalands län (Vattenmyndigheten för Västerhavets vattendistrikt) föreskrifter om kvalitetskrav för vattenförekomster i Västerhavets vattendistrikt (14 FS 2016:58).
- Bestämmelser om jordbruksverksamhet, till exempel Jordbruksverkets föreskrifter om hänsyn till natur- och kulturvärden i jordbruket.
- Terrängkörningslagen och terrängkörningsförordningen.
- Kulturmiljölagen.
- Jaktlagstiftningen.
- Bestämmelser om skyltning, till exempel lagen med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning.
- Lagen om skydd mot olyckor till exempel generella eldningsförbud och efterbevakningsansvar vid brand.
- Kommunala ordningsföreskrifter

Beskrivning av ärendet

Områdets höga naturvärden har länge varit kända och flera insatser har gjorts för att ge dessa naturvärden ett långvarigt skydd. 1971 bildades ett landskapsbildskydds för att bevara Örekilsälvens dalgång och 1983 bildades Gullmars naturvårdsområde som inkluderade Örekilsälvens nedre lopp. Med åren har kunskapen fördjupats ytterligare genom bland annat nyckelbiotopsinventering, ädellövskogsinventering, elfiskeundersökningar, bottenfaunaundersökningar och inventering av havsnejonöga. 1998 beslutade regeringen att föreslå området som ett Natura 2000-område och 1999 togs ett reservatsunderlag fram för sträckan mellan

Kärnsjön och Munkedal, men andra prioriteringar i naturskyddet gjorde att reservatsbildningen inte inleddes då.

Fler insatser i arbetet med reservatets bildande har gjorts under åren som följt. 2005 hölls informationsmöten med mark- och sakägare i området och yttranden från Skogsstyrelsen (då Skogsvårdsstyrelsen), Trafikverket (tidigare Banverket) och Fiskeriverket lämnades in. Samtliga tre var då positiva till reservatets bildande. År 2004 och 2005 togs det även fram bevarandeplaner för både Örekilsälvens och Gullmarsfjordens Natura 2000-områden. I samband med framtagandet av bevarandeplanerna genomfördes inventeringar av områdets naturtyper. Mellan 2009 och 2011 gjordes ett uppehåll i arbetet med reservatsbildningen. Ärendet återupptogs igen 2011 då markägare kontaktade länsstyrelsen om ersättning för den mark som skulle ingå i det framtida naturreservatet. Ett förslag till beslut med föreskrifter togs fram som underlag för värdering av fastigheter varefter tre fastigheter inträngsersattes under år 2014.

Under 2017 uppdaterades bevarandeplanerna för de båda Natura 2000-områdena. Dessa fastställdes 2018-06-13 för Örekilsälven samt 2018-12-20 för Gullmarsfjorden. I samband med att remissen för Örekilsälvens bevarandeplan skickades ut informerades även markägarna åter om det blivande naturreservatet. Detta föranledde ett antal inkomma frågor från markägare om bland annat gränsdragning, skötsel och betesdrift i reservatet. Frågor har hanterats löpande, samtidigt som markägarna kontaktats om inträngsavtal. Inträngsavtal har skrivits under av samtliga markägare i naturreservatet. Arbeta med avtal om nyttjanderätter för vägar pågår.

Parallellt med reservatsarbetet har sedan 2010 förts diskussioner med Svenska kyrkan om en omprövning av Torps kraftstation, eftersom stationen bedömts vara en stor påverkanskälla på Natura 2000-områdets och det blivande reservatets naturvärden. Sedan 2018 övergick diskussionen i stället till att gälla ett köp av stationen med nedläggning och utrivning som mål och hösten 2021 övertog Naturvårdsverket slutligen anläggningen. Genom detta köp blev det även möjligt att utöka naturreservatet med strömfallsfastigheten till kraftstationen och ett mindre område kring den nya forssträcka som uppstår när stationen rivs ut. Reservatet kan därmed bindas ihop till en sammanhängande yta med den ekhage som finns norr om befintligt kraftverksdamm.

Inom ramen för den Nationella planen för omprövning av vattenkraft har nu en ansökan om utrivning av kraftstationen lämnats in av staten genom Naturvårdsverket. Ansökan omfattar även en ny regleringsdamm med inlöp, ca 200 meter uppströms nuvarande dammbyggnad som ska ge förutsättningar för naturliknande vattennivåer och flöden inom naturreservatet. Inför omprövningen har även bevarandeplanen för Natura 2000-området ännu en gång uppdaterats som ett underlag för domstolens handläggning. Planen fastställdes 2022-02.

Samtliga berörda mark- och sakägare har förelagts att yttra sig över förslag till beslut med föreskrifter och skötselplan. Detta enligt 24 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Myndighetssamråd enligt 25 och 26 §§ förordning om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. har genomförts med Munkedals kommun, Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Jordbruksverket, Riksantikvarieämbetet, Sveriges Geologiska Undersökning och Skogsstyrelsen.

Sveriges geotekniska institut, Väst kuststiftelsen, LRF Västra Götaland, Sveriges jordägareförbund, Naturskyddsföreningen Lysekil-Munkedal, Naturskyddsföreningen i Väst, Sportfiskarna region Väst och Friluftsförbundet i Munkedal har fått förslaget för kännedom och eventuellt yttrande.

En sammanfattning av de synpunkter som inkommit och hur de har beaktats i beslutet finns i bilaga 3

Ersättningstalan

Rätten till ersättning upphör ett år efter att beslut om naturreservat har vunnit laga kraft. Det innebär att om Länsstyrelsen beslutar att bilda ett naturreservat (utan att ersättningsfrågorna är lösta) har parterna ett år på sig att lösa ersättningsfrågan på frivillig väg. Om ni inte kan komma överens om ersättningen under denna tid behöver du som sakägare stämma staten i mark- och miljödomstolen. Annars förlorar du rätten till ersättning. Detta enligt 31 kap. 13 § miljöbalken.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga ”Så här överklagar du Länsstyrelsens beslut”.

Kungörelse

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling och i Bohuslänningen.

Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken och 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. träder i kraft den dag som framgår av kungörelsen i Länsstyrelsens författningssamling och gäller omedelbart även om de överklagas.

De som medverkat i beslutet

I detta ärende har länsöverdirektör Lisbeth Schultze beslutat. Naturvårdshandläggare Lars-Olof Ramnelid har varit föredragande. I ärendets slutliga handläggning har också enhetschef Johan Jannert, vattenhandläggare Linnea Gedell och länsjurist Johanna Wiberg medverkat.

Vid beredningen av ärendet har även företrädare för Samhällsbyggnadsenheten, Kulturmiljöenheten och Enheten för landsbygdsutveckling deltagit.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Hantering av personuppgifter

Information om hur vi hanterar personuppgifter hittar du på www.lansstyrelsen.se/vastragotaland/personuppgifter

Bilagor

Bilaga 1a-c Beslutskartor Naturresevatets gräns

Bilaga 1d-e Beslutskartor upphävande av områdesskydd

Bilaga 1f-h Beslutskartor Föreskriftsområden med särskilda föreskrifter

Bilaga 1i-j Beslutskartor Föreskriftsområden åker

Bilagor 1k-l Beslutskartor Föreskriftshänvisning friluftsanläggningar

Bilagor 1m-n Beslutskartor Föreskriftshänvisning restaurering av trädklädd betesmark

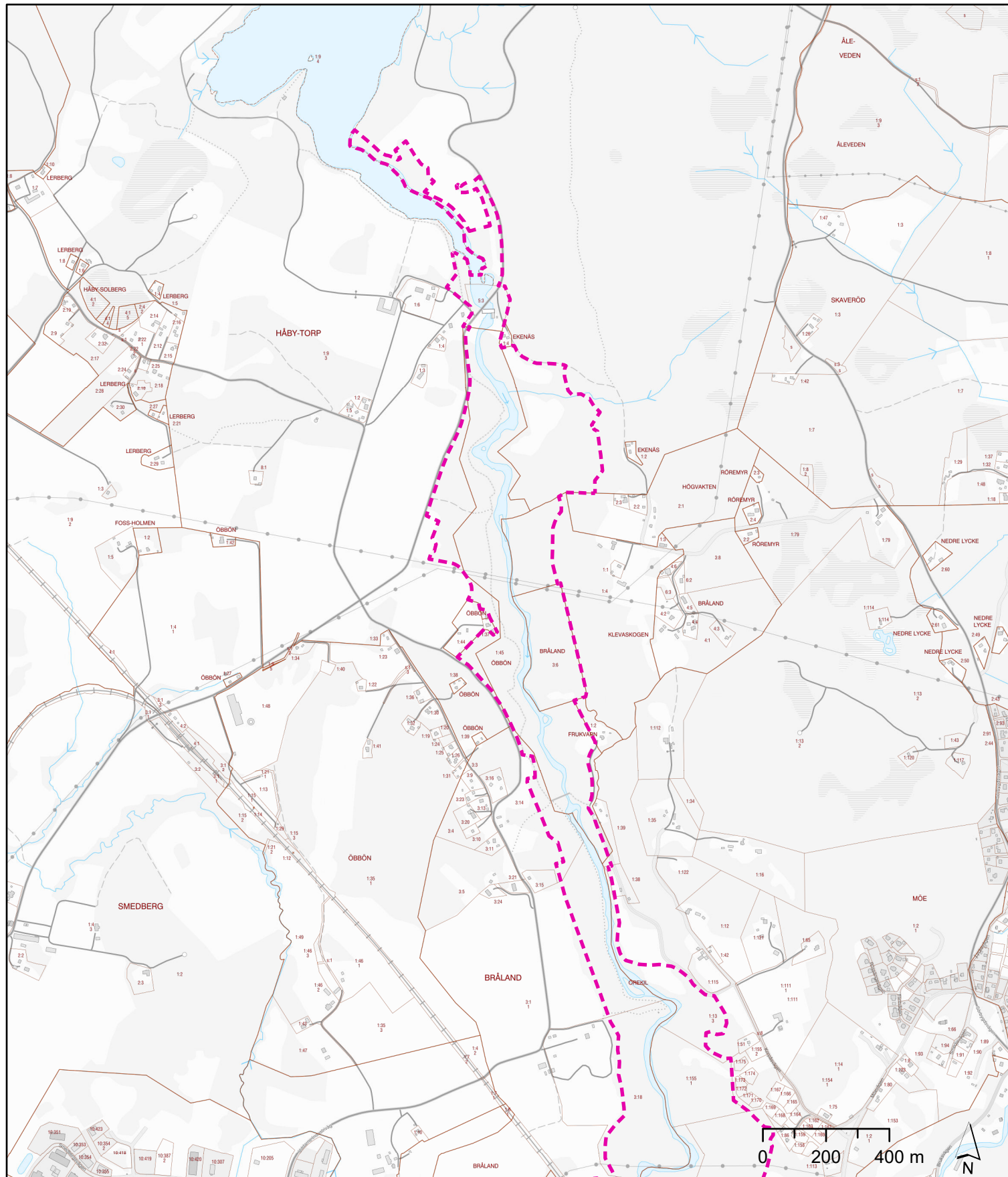
Bilaga 2 Skötselplan

Bilaga 3 Inkomna yttranden och Länsstyrelsens kommentarer

Bilaga 4 Sakägarförteckning

Bilaga 5 Sändlista remiss

Bilaga 6 Överklagandehänvisning

Bilaga 1a, Beslutskarta Örekilsälvens naturreservat, Munkedals kommun

 Naturreservatets gräns

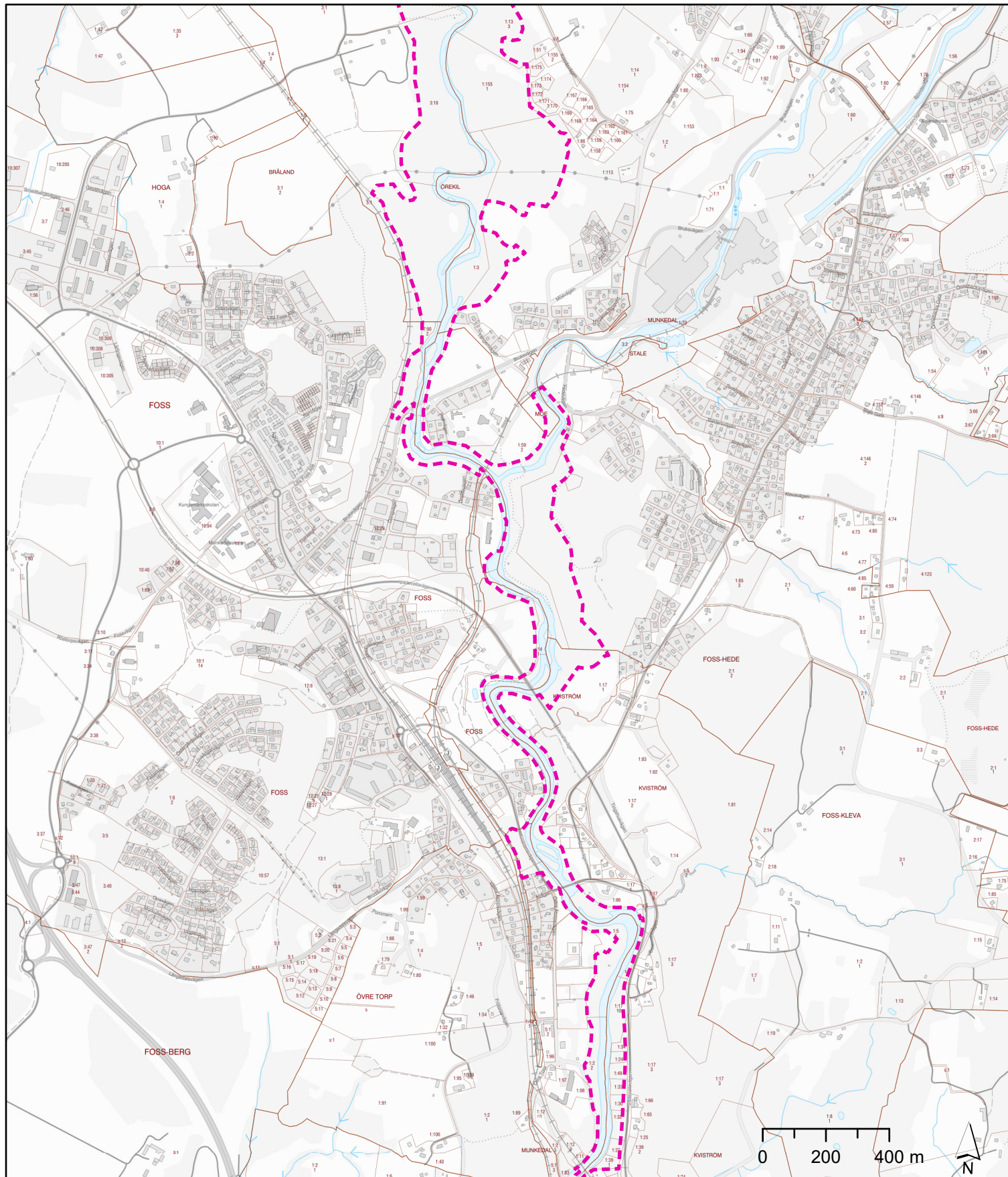
Reservatets gränser sammanfaller delvis med befintliga fastighetsgränser. Även efter justeringar av fastighetsgränser i kartan, till exempel efter fastighetsbestämning eller inmätning av gräns, ska reservatsgränsen följa den nya fastighetsgränsen i berörd del.

Illustrationskarta till beslut om Örekilsälvens naturreservat
Tillhör Länsstyrelsens beslut om naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken
2024-02-07, dnr 511-37915-2017

Länsstyrelsen
Västra Götaland

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga 1b, Beslutskarta Örekilsälvens naturreservat, Munkedals kommun

 Naturreservatets gräns

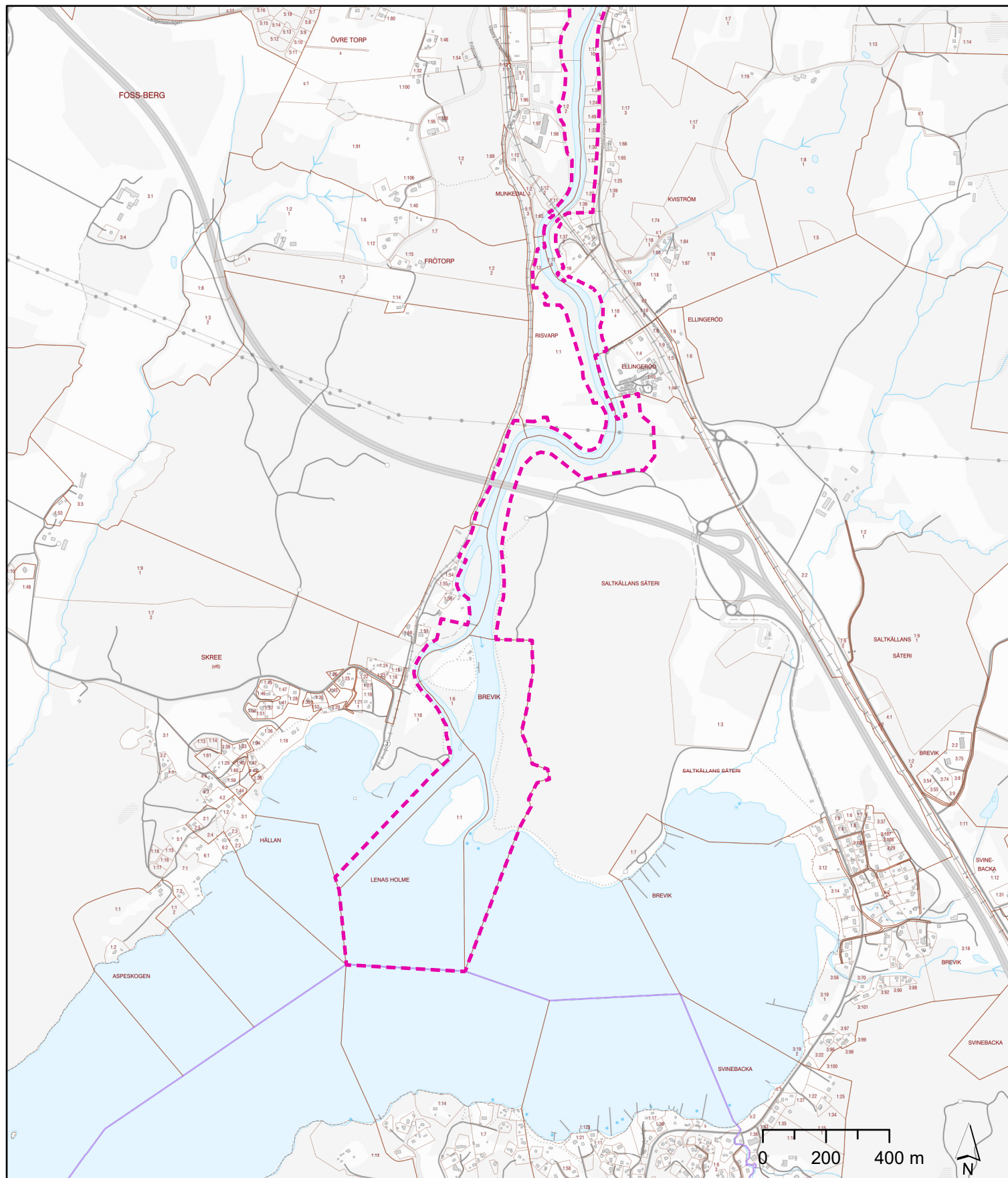
Reservatets gränser sammanfaller delvis med befintliga fastighetsgränser. Även efter justeringar av fastighetsgränser i kartan, till exempel efter fastighetsbestämning eller inmätning av gräns, ska reservatsgränsen följa den nya fastighetsgränsen i berörd del.

Illustrationskarta till beslut om Örekilsälvens naturreservat
Tillhör Länsstyrelsens beslut om naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken
2024-02-07, dnr 511-37915-2017

Länsstyrelsen
Västra Götaland

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga 1c, Beslutskarta Örekilsälvens naturreservat, Munkedals kommun

 Naturreservatets gräns

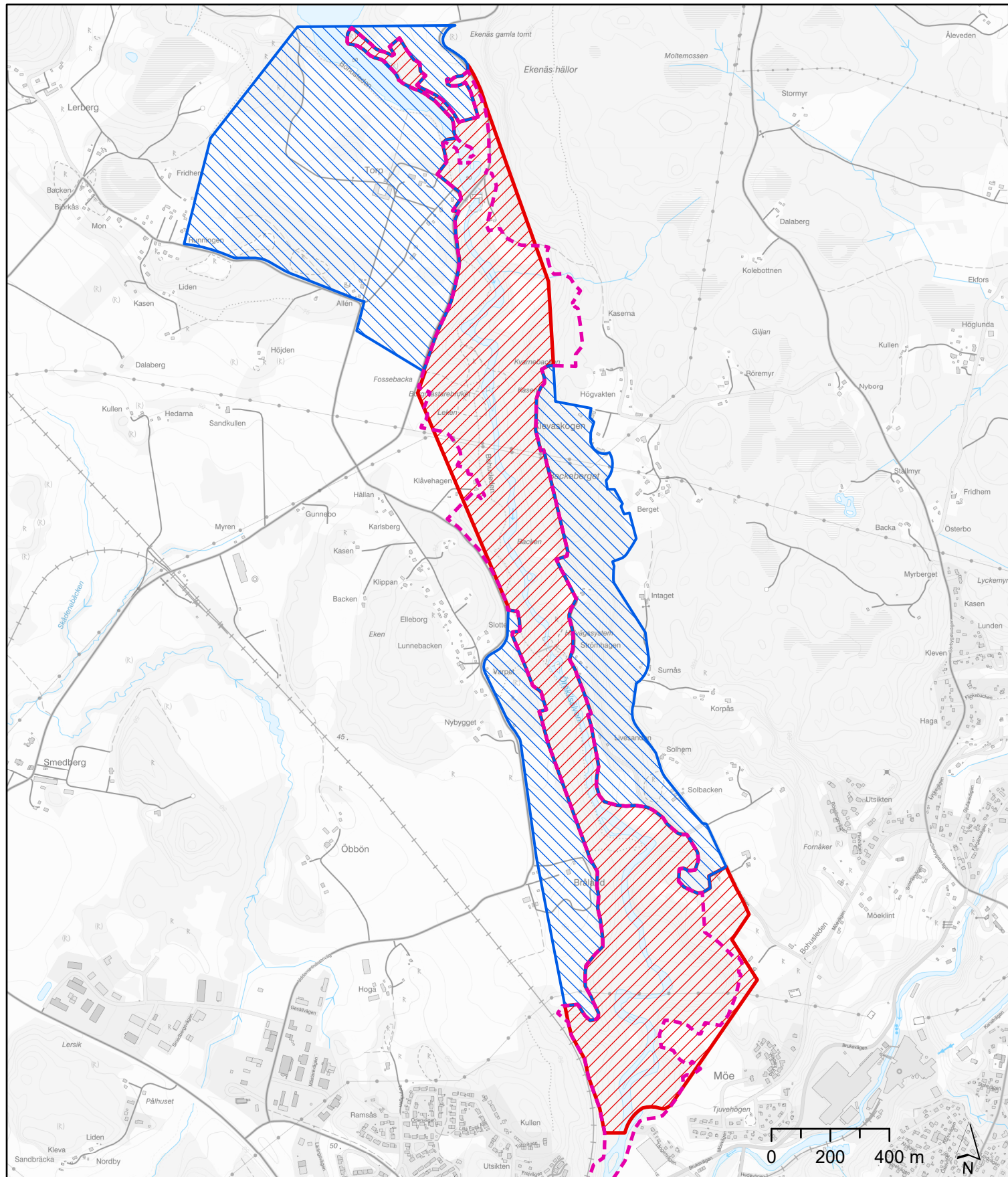
Reservatets gränser sammanfaller delvis med befintliga fastighetsgränser. Även efter justeringar av fastighetsgränser i kartan, till exempel efter fastighetsbestämning eller inmätning av gräns, ska reservatsgränsen följa den nya fastighetsgränsen i berörd del.

Illustrationskarta till beslut om Örekilsälvens naturreservat
Tillhör Länsstyrelsens beslut om naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken
2024-02-07, dnr 511-37915-2017

Länsstyrelsen
Västra Götaland

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga 1d, Beslutskarta upphävande av områdesskydd Örekilsälvens naturreservat, Munkedal kommun

 Naturreservatets gräns

Upphävande av landskapsbildsskydd

 Kvarstår efter beslut

 Upphävs med reservatsbeslut

Upphävande av NVO

 Kvarstår efter beslut

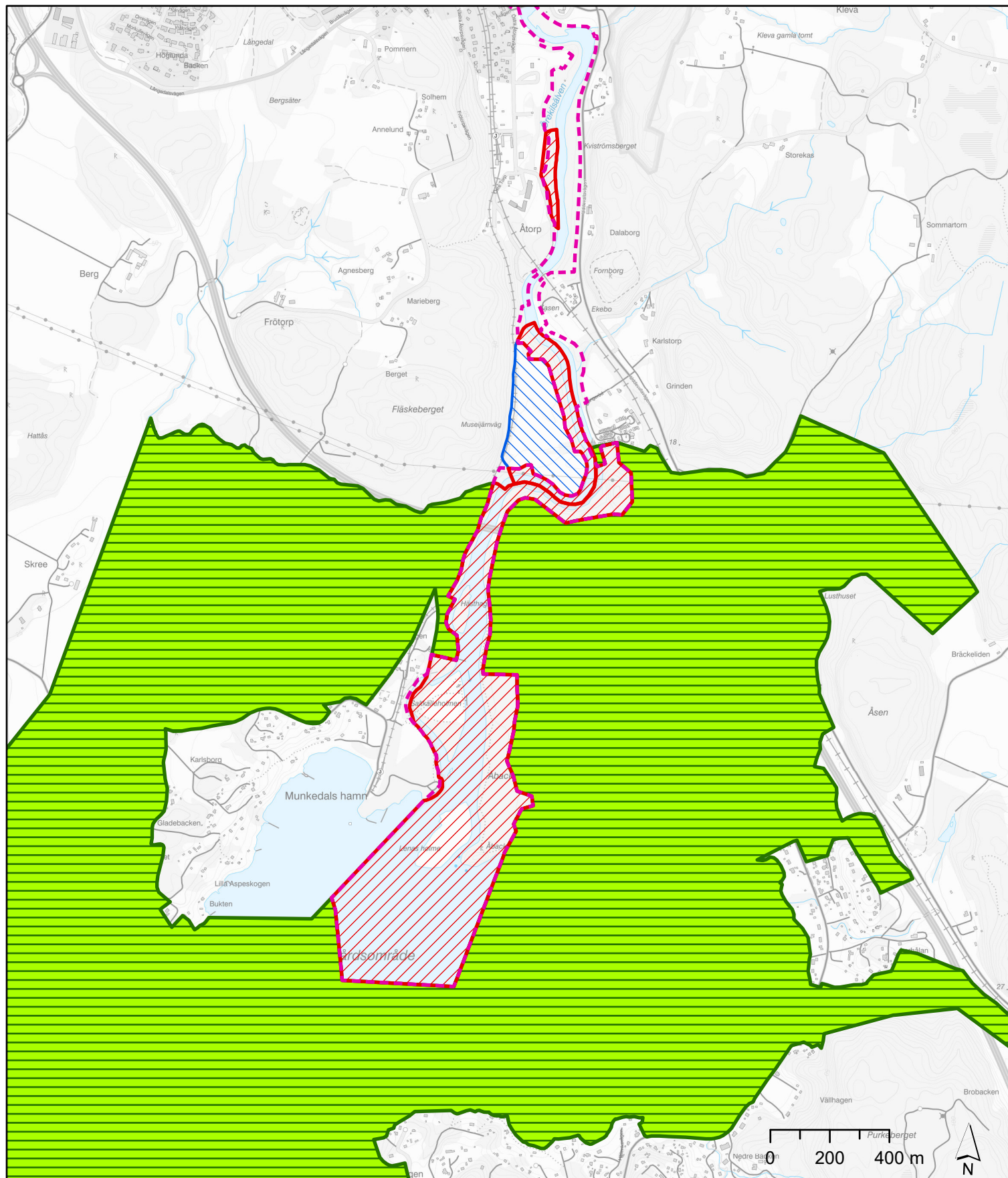
 Upphävs med reservatsbeslut

Illustrationskarta till beslut om
Örekilsälvens naturreservat
Tillhör Länsstyrelsens beslut om
naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken
2024-02-07, dnr 511-37915-2017

Länsstyrelsen
Västra Götaland

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga 1e, Beslutscharta upphävande av områdesskydd Örekilsälvens naturreservat, Munkedal kommun

--- Naturreservatets gräns

--- Upphävande av landskapsbildsskydd

--- Kvarstår efter beslut

--- Upphävs med reservatsbeslut

Upphävande av NVO

--- Kvarstår efter beslut

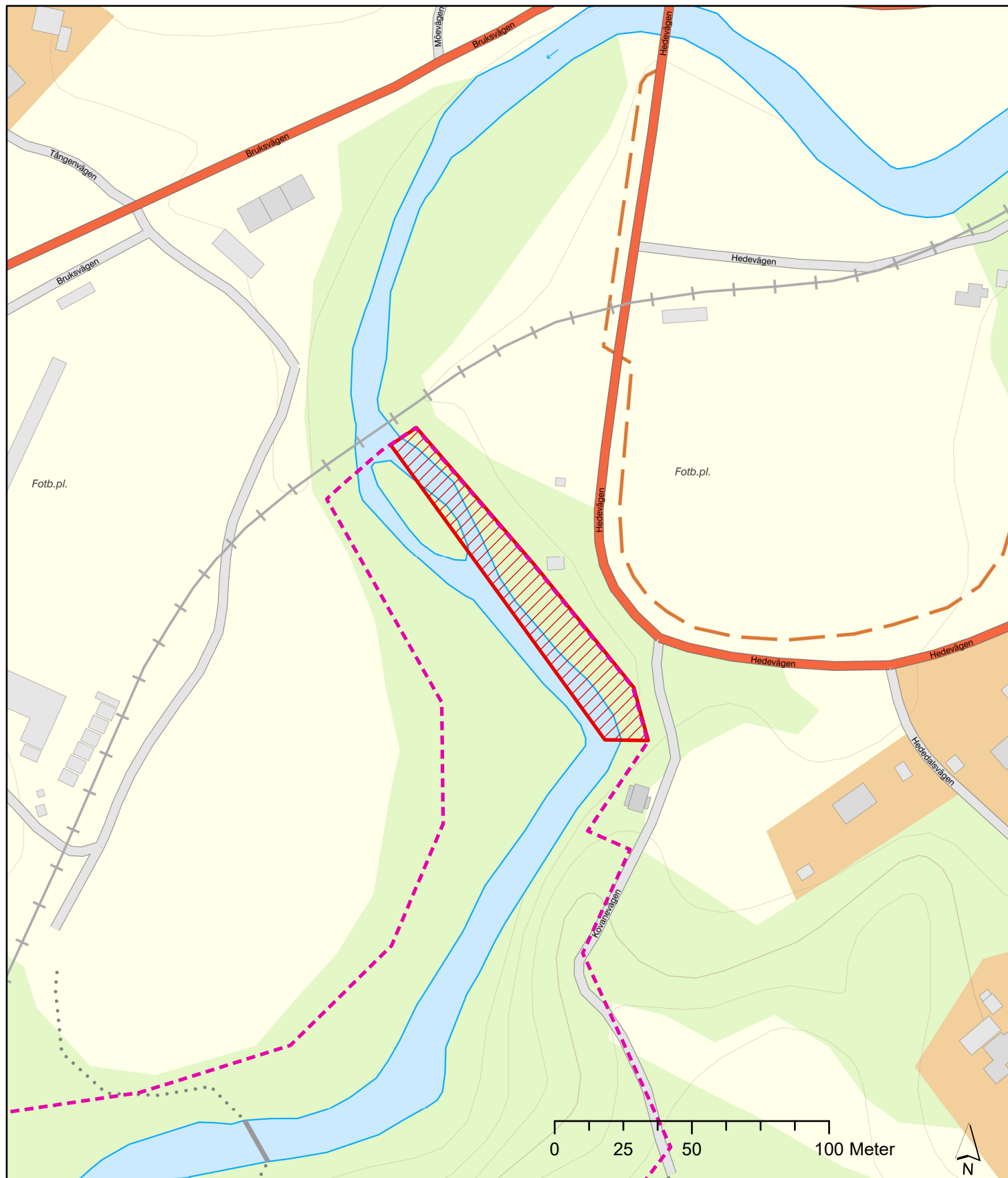
--- Upphävs med reservatsbeslut

Illustrationscharta till beslut om
Örekilsälvens naturreservat
Tillhör Länsstyrelsens beslut om
naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken
2024-02-07, dnr 511-37915-2017

Länsstyrelsen
Västra Götaland

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga 1f, Föreskriftsområden Örekilsälvens naturreservat, Munkedal kommun

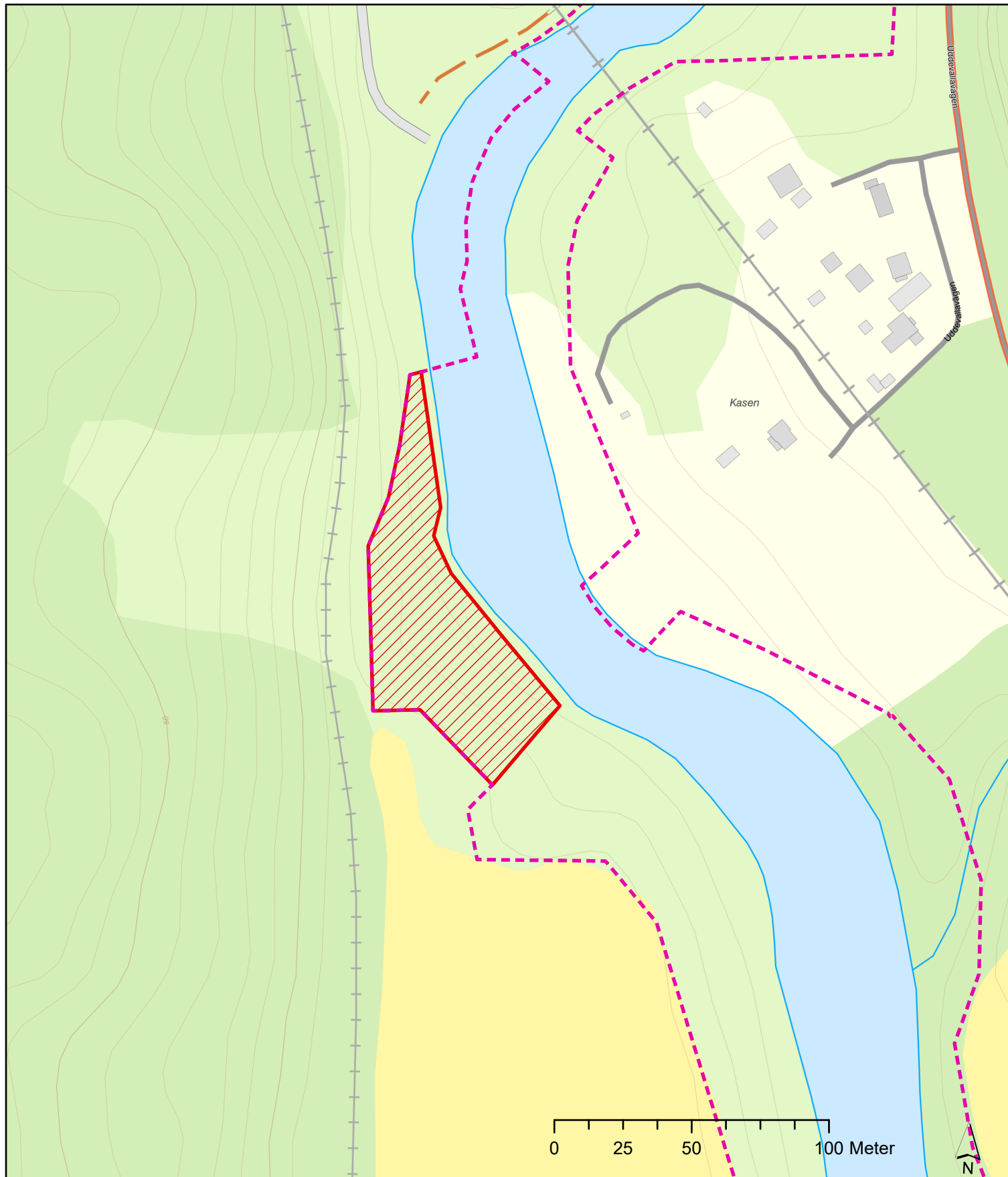
- Naturreservatets gräns
- Föreskriftsområde 1

Illustrationskarta till beslut om
Örekilsälvens naturreservatet
Tillhör Länsstyrelsens beslut om
naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken
2024-02-07, dnr 511-37915-2017

Länsstyrelsen
Västra Götaland

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga 1g, Föreskriftsområden Örekilsälvens naturreservat, Munkedal kommun

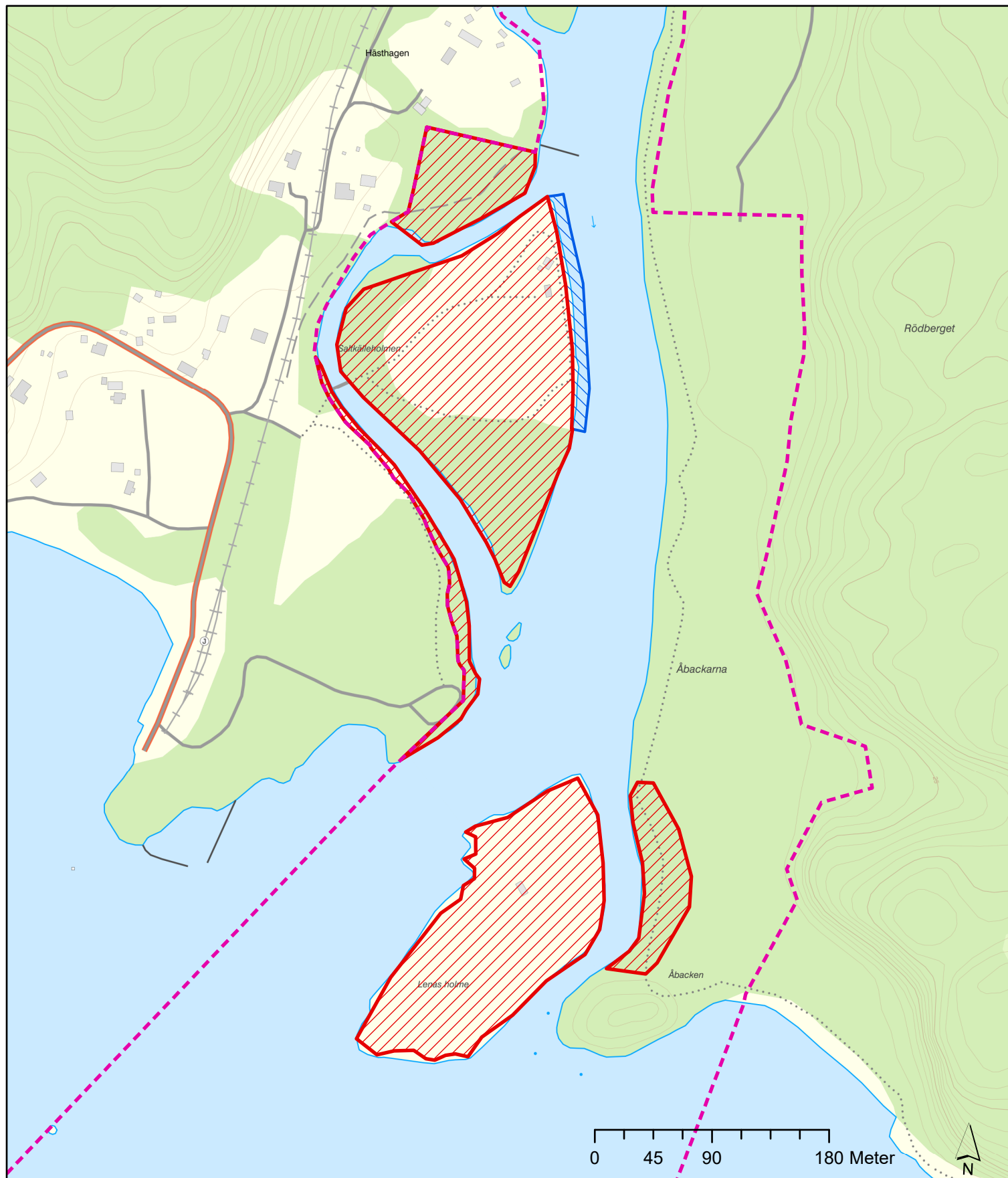
- Naturreservatets gräns
- ▨ Föreskriftsområde 2

Illustrationskarta till beslut om
Örekilsälvens naturreservatet
Tillhör Länsstyrelsens beslut om
naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken
2024-02-07, dnr 511-37915-2017

Länsstyrelsen
Västra Götaland

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga 1h, Föreskriftsområden Örekilsälvens naturreservat, Munkedal kommun

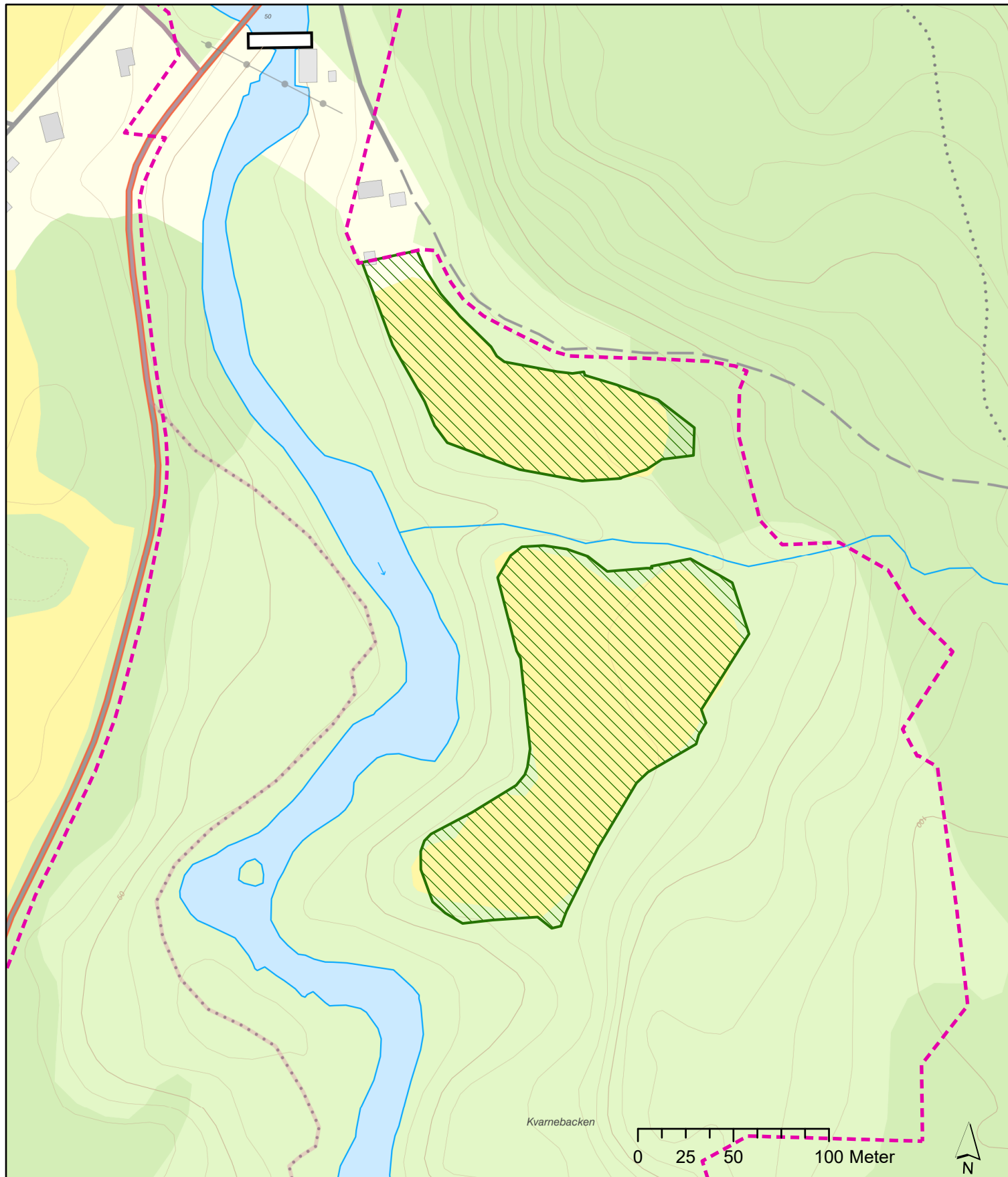
- Naturreservatets gräns
- Område för undantag gällande anläggning av brygga enligt föreskrift A1
- Föreskriftsområde 3

Illustrationskarta till beslut om
Örekilsälvens naturreservatet
Tillhör Länsstyrelsens beslut om
naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken
2024-02-07, dnr 511-37915-2017

Länsstyrelsen
Västra Götaland

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga 1i, Föreskriftsområden Örekilsälvens naturreservat, Munkedal kommun

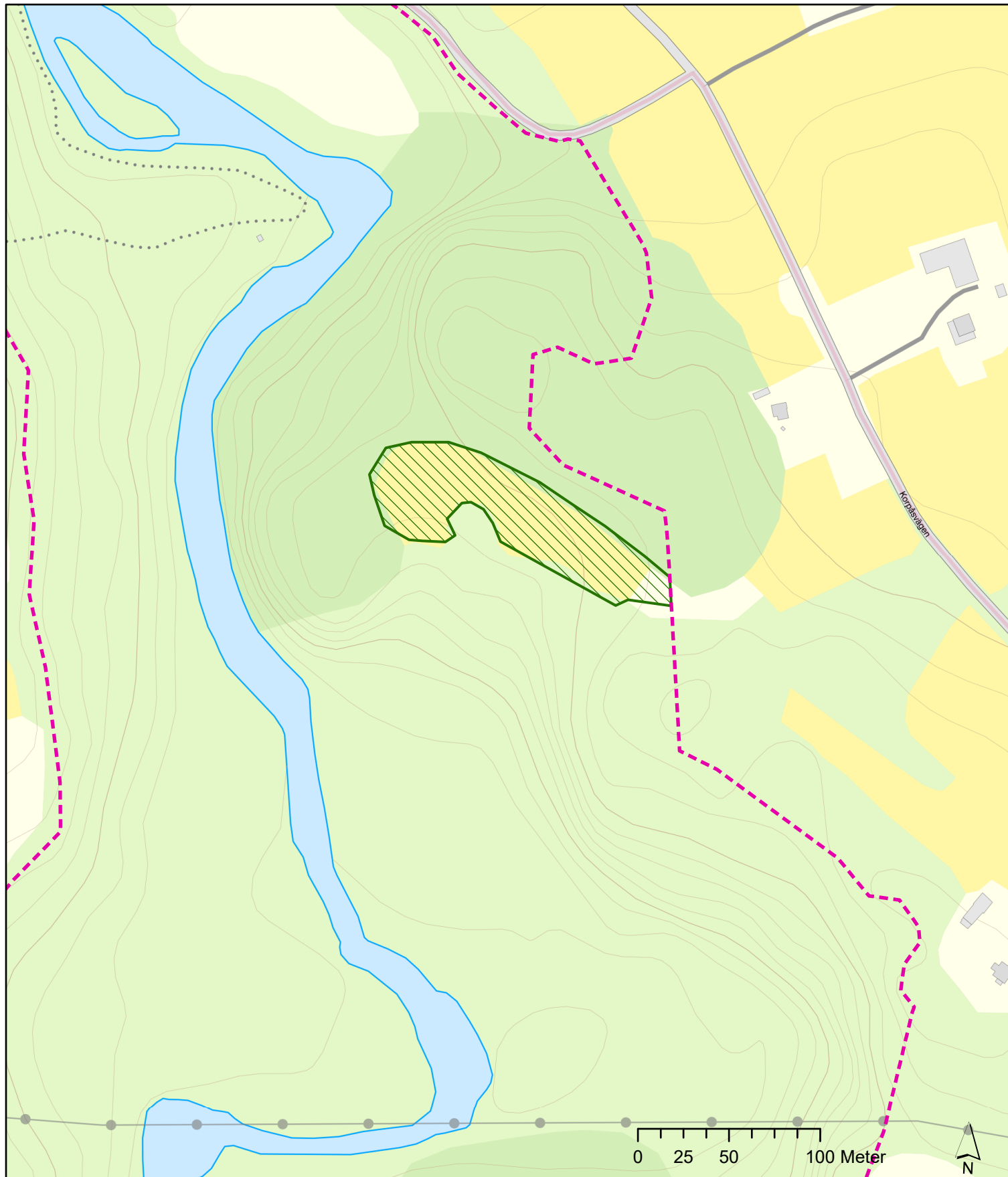
- Naturreservatets gräns
- Åkermark

Illustrationskarta till beslut om Örekilsälvens naturreservat
Tillhör Länsstyrelsens beslut om naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken
2024-02-07, dnr 511-37915-2017

Länsstyrelsen
Västra Götaland

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga 1j, Föreskriftsområden Örekilsälvens naturreservat, Munkedal kommun

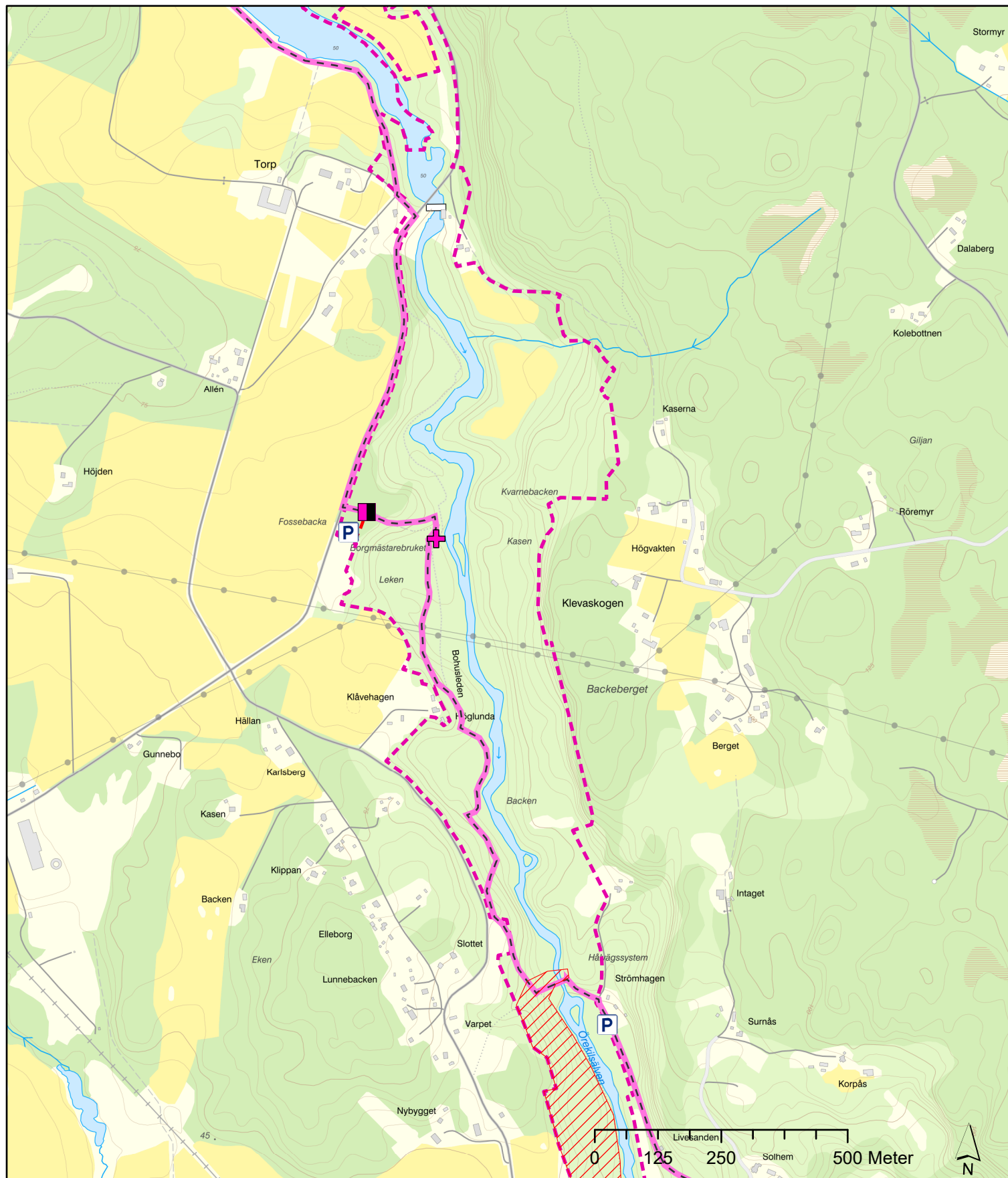
- Naturreservatets gräns
- ▨ Åkermark

Illustrationskarta till beslut om
Örekilsälvens naturreservatet
Tillhör Länsstyrelsens beslut om
naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken
2024-02-07, dnr 511-37915-2017

Länsstyrelsen
Västra Götaland

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga 1k, Föreskriftshänvisning i beslut Örekilsälvens naturreservat, Munkedal kommun

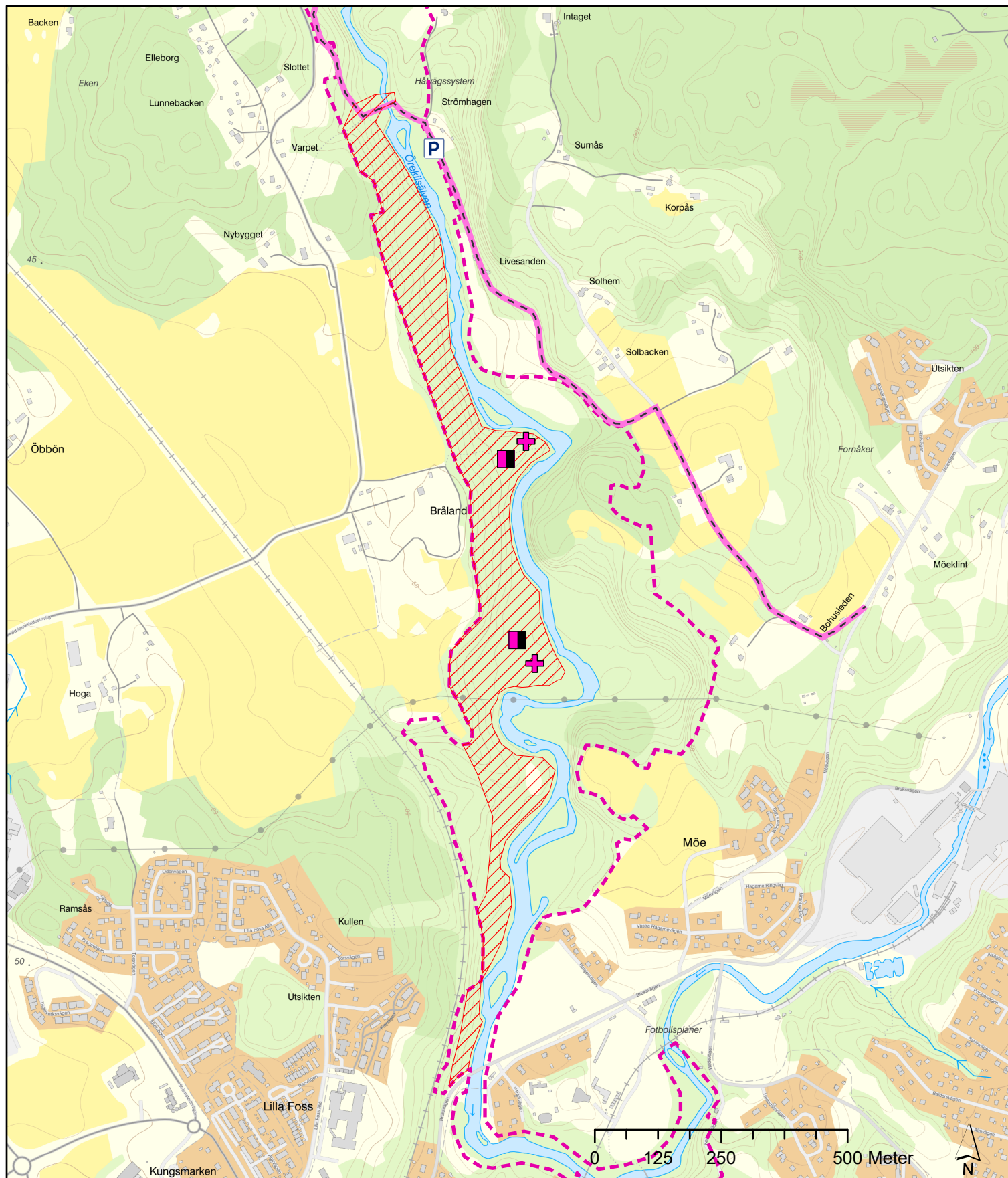
Illustrationskarta till beslut om
Örekilsälvens naturreservat
Tillhör Länsstyrelsens beslut om
naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken
2024-02-07, dnr 511-37915-2017

- Naturreservatets gräns
- Vandringsled
- Bohusleden, vandringsled
- /// Område för anläggning av vandringsled
- P P-plats
- Toalett
- + Vindskydd

Länsstyrelsen
Västra Götaland

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga 1I, Föreskriftshänvisning i beslut Örekilsälvens naturreservat, Munkedal kommun

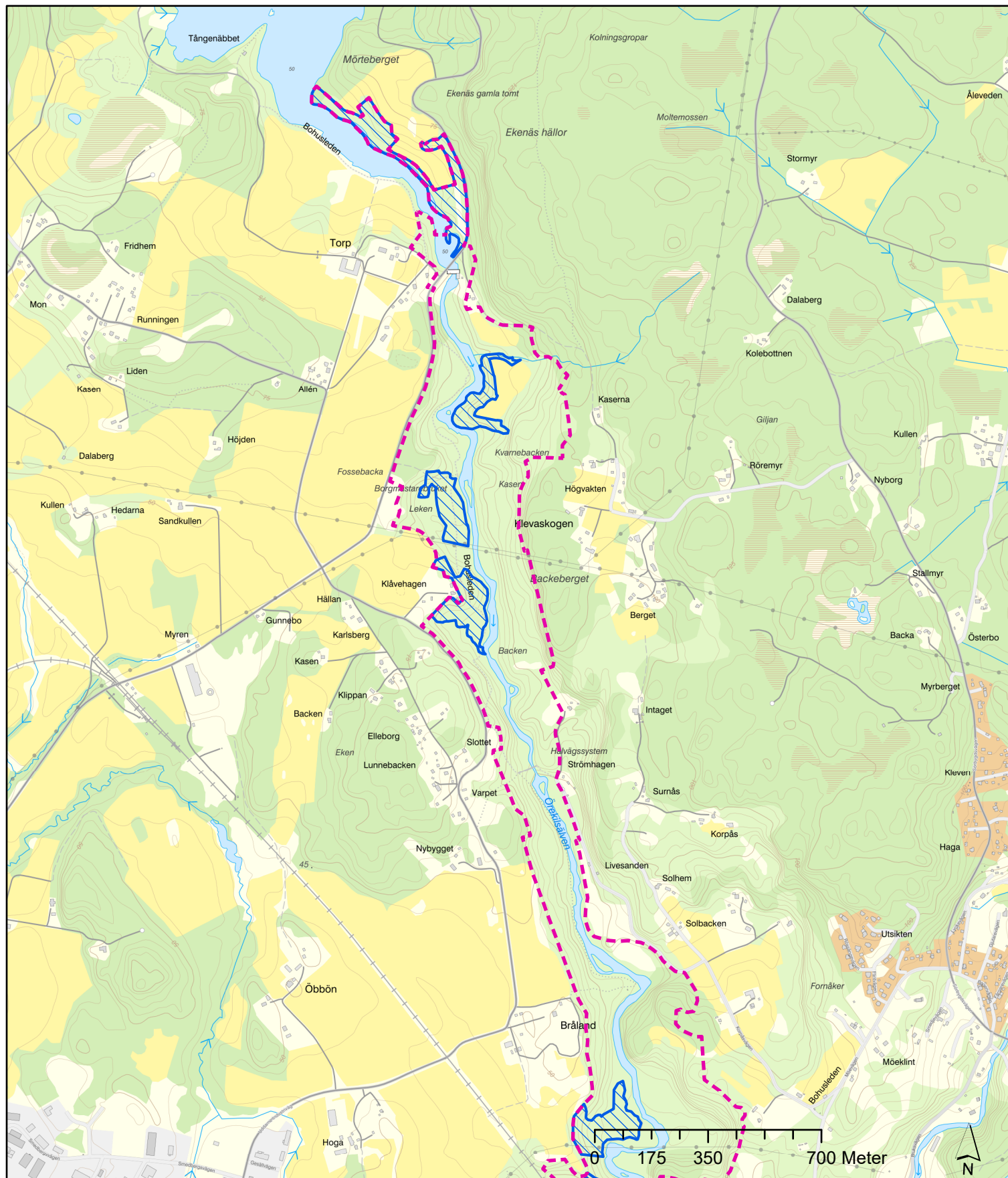
Illustrationskarta till beslut om
Örekilsälvens naturreservat
Tillhör Länsstyrelsens beslut om
naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken
2024-02-07, dnr 511-37915-2017

Naturreservatets gräns	P-plats
Bohusleden, vandringsled	Toalett
Område för anläggning av vandringsled	Vindskydd

Länsstyrelsen
Västra Götaland

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga 1m, Föreskriftshänvisning i beslut Örekilsälvens naturreservat, Munkedal kommun

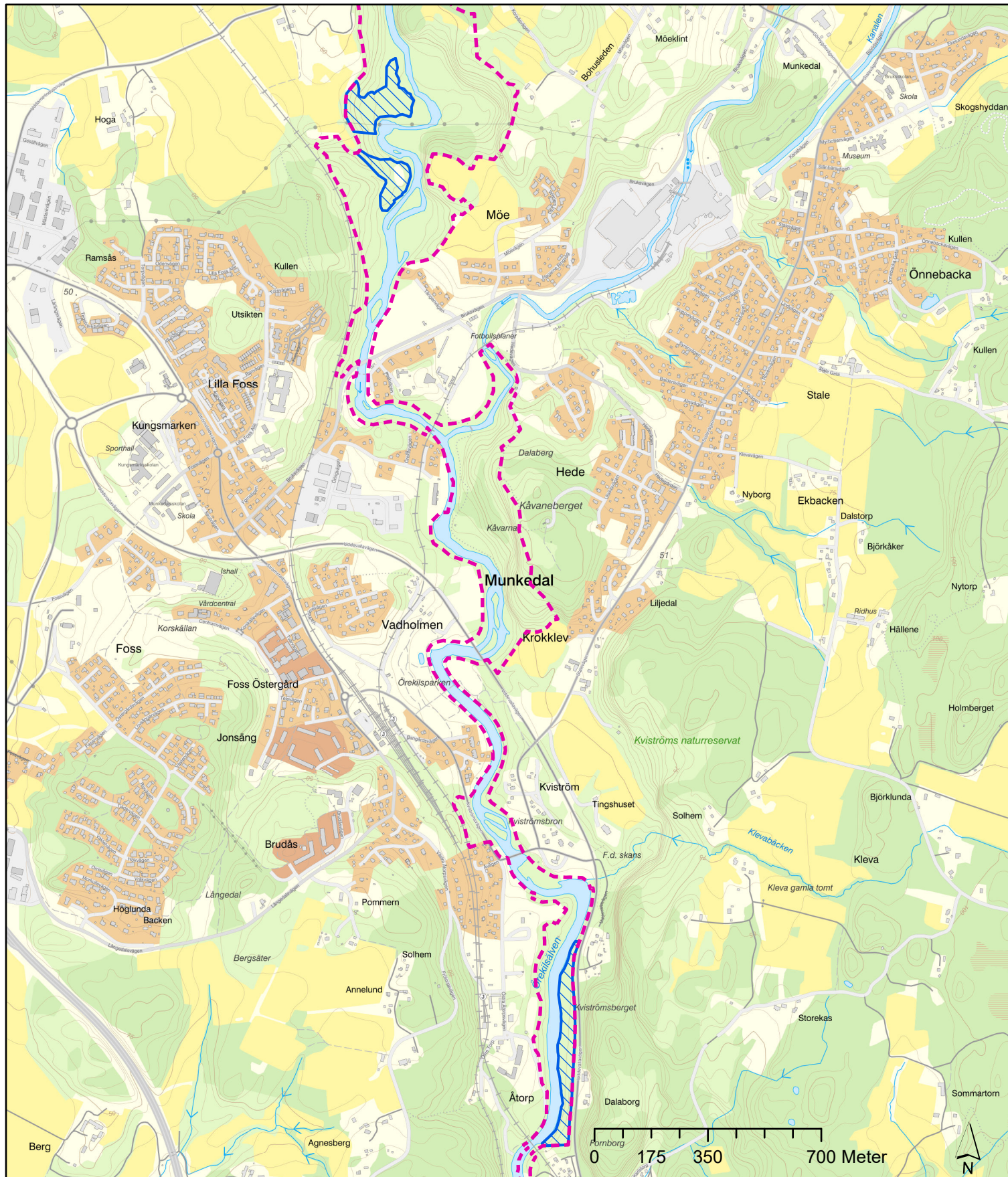
- Naturreservatets gräns
- ▨ Restaurering av trädklädd betesmark enligt föreskrift B 10

Illustrationskarta till beslut om
Örekilsälvens naturreservat
Tillhör Länsstyrelsens beslut om
naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken
2024-02-07, dnr 511-37915-2017

Länsstyrelsen
Västra Götaland

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan

Bilaga 1n, Föreskriftshänvisning i beslut Örekilsälvens naturreservat, Munkedal kommun

- Naturreservatets gräns
- ▨ Restaurering av trädklädd betesmark enligt föreskrift B 10

Illustrationskarta till beslut om
Örekilsälvens naturreservat
Tillhör Länsstyrelsens beslut om
naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken
2024-02-07, dnr 511-37915-2017

Länsstyrelsen
Västra Götaland

© Länsstyrelsen i Västra Götalands län
© Lantmäteriet Geodatasamverkan